

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

2den Aarg.

1871.

20de Hefte.

Bed Gennemgærelse Sø.

(Af Chr. Richardt.)

Jeg laa i Væredstellet langt, langt fra Hjemmets D,
Fuldmaanen lagde Sølvglænde om Gennemgærelse Sø;
Jeg kunde ikke sove, ei drømme mig hjem,
Billed efter Billed steg for min Tanke frem.

Det var i disse Egne, vor Herre Jesus gif,
Alt Folket stimler om ham, de trænges uden Skit;
Og mellem dem en Kvinde, kun pjalet og arm, —
Hvor brænder hendes D, hvor vælger hendes Barm.

Hun ser ei Palmens Billed i Svøens blanke Speil,
Ei Laurbærosens Rødmen mod Skudens hvide Seil;
Ei ser hun over Stranden til Klintens øde Kam,
Hun ser kun ind i Sværmen og der alene Ham.

Hun ved, hun er uren, hun kender Mose Bud;
Hun har ei Lov at være, hvor Folk gaa ind og ud;
Hun glemmer Lovens Strengthed med samt sin Sygdoms Skam
Hun tænker kun paa Et, paa at komme til Ham.

De puffe og de jage hende bort som en Hund,
Hun dukker sig imellem med bedende Mund:
Jeg ved, jeg er for ussel til at tale Ham til,
Blot røre ved Hans Skjortel, kun det, kun det jeg vil.

Hun snor sig gjennem Flokken med kvindelig Kløgt;
Nu staar hun derinde, hos Gam, hun har søgt.
Hun rører sagte ved Gam, skjönt ræd for hans Dom,
Vort vil hun sig snige, — da vender Gam sig om.

Svorhen skal hun sig gjemme, hvor finder hun Læ?
Med Blikket imod Jorden hun synker paa Kne.
Da lyder Herrens Stemme som Klokkelæng ved Nat:
Datter, vær frimodig! Din Synd er dig forladt!

— Jeg laa i Lærredsteltet ved Gennezareths Vig,
Det syntes mig, jeg rørte Hans Klædebons Fjig,
Det syntes mig, jeg hørte i den maanelyse Nat
Et: Datter, vær frimodig, din Synd er dig forladt!

Tre Juleaftener.

(Efter Lydst af N. W.)

(Fortsættelse.)

Naar Fru von Hummingen sluttede sig til Nogen, var det for Alvor, og hun syntes da særdig til ethvert Offer. Først og fremst tilhørte nu ganske naturligt denne Kjærlighed og Hengivenhed hendes Børn, men ogsaa Kathrine fik for deres Skyld, som ogsaa for de Egenstaber, der udmærkede hende, sin Del deraf. Med glædeblandet Ængstelse indtraadte hun i det fornemme Hus, hvor Alt imponerede hende, især den høie stavelige Herskerinde; denne paa sin Side indsaa snart, at hun i Kathrine vilde faa en trofast Opdragerinde for sine Børn, og derfor søgte hun med let forstaaelig Egentjærlighed at drage hende til sig. Med naabent

Hjerte kom Kathrine hende imøde; Alt hvad denne ansaa for stort og skjönt: Aand, Rigdom, Fromhed, Ansæelse, det var her forenet, og som hendes Pligt fordrede, at underordne sig denne ophøiede Personlighed, det blev nu Kathrines største Glæde.

”Min Lod er falden i det Lislige”, lod det i hendes glade Hjerte.

Og dette vedblev hun at tænke, endog da Generalinden kort efter hendes Ankomst blev farlig syg. Frygten for hendes Liv var vel efter nogle Dages Forløb overstaaet, men Lægerne forudsagde dog en langvarig Sygelighedstilstand. Blot lidt efter lidt gjenoprettedes hendes Kræft

ter, og i denne Tid var Kathrine hende Alt, ikke blot hendes Haand, men hendes God, Die og Hjerte. Hun drog Omforg for Børnene, hun ledede Susvæsenet, hun ordnede Alt paa bedste Maade, hun læste høit for den Syge, rakte hende Lægemidlerne, vaagede over hendes Søvnmagen, og, saa ofte som det tilfaldes hende, ogsaa om Natten; hun talte med de mange Besøgende, som kom for at faa Underretning om Generalindens Tilstand, hun førte Korrespondancen og sit megen Ros herfor. Hendes Omtanke og Opofferelse bleve beundrede, Børnene elskede hende, og Generalinden behandlede hende som en Datter.

Idag, paa Sulecastenen, skulde Fru von Kunningen første Gang forlade sit Værelse og i en Lænestol bæres ind i Svittidsalen for at overvære Sulegavernes Uddeling. Kathrine havde i hendes Sted gjort alle Indkjøb for Børn og Tjener, efter Generalindens Anvisning og til hendes fulde Tilfredshed udført Alt, og da hun havde tændt alle Lysene, satte hun sig til Pianofortet, og netop som en Tjener aabnede Fløiddøren, istemte hun en smuk Sulepsalme.

Børnene, som et Dieblif stode blændede, istemte snart med klare Stemmer; da de sluttede, stode de endnu fængslede af al denne Glæde, indtil Kathrine førte dem til de for dem bestemte Pladse ved det rige Bord. Svilken mangedobbelt Herlighed udbredte sig her for deres Dine! Alt hvad den ømmeste Moderkjærlighed har kunnet udfinde, og en rig gavmild Haand bekofte, det laa nu i Overflod paa dette Sulebord. Børnene jubledede høit om hinanden, der-

efter ilede de til Moderen, som jo ogsaa var dem tilbagegivet, og fra Giverinden atter til Gaverne. Nu begyndte en niere Bestuen og Fremvisen, snart hengte den Ene, snart den Anden sig ved Kathrines Arm, snart drog de hende hid, snart did, og to Dine syntes ikke at være nok for Enhver af dem i Afsten til Beskuelsen af alle disse Ting. "Ulykkelige, misundelsesværdige Børn!" skulde sikkert mangen Bestuer have udraabt; "lykkelige Kathrine" skulde det maaske have lydt derinde i det Hjerte, som nu bankede saa hurtigt, saa fornøiet som ingen Sulecasten tilforn.

Da Gemytterne efterhaanden kom i Ligevægt, drog Generalinden Kathrine venligt til sig, takkede hende med varme Ord for al den Kjærlighed og Trofskab, hun havde vist under hendes Sygdom, og idet hun rakte hende et elegant Album med hendes eget og alle Børnenes Fotografier, tilligemed en rig Gave i Penge, ytrede hun det Dulle, at Kathrine derfor vilde kjøbe sig selv Noget, da hun endnu for længere Tid kom til at holde sig inde og saalees ikke kunde gjøre det Indkjøb for hende, som hun vaskede.

Kathrine kyssede den gode Giverindes Hænder, og denne trykkede den unge Pige varmt til sit Hjerte. Svor lykkelig, hvor ophøiet solte Kathrine sig! Paa Besørværelser, paa Dymygelse havde man forberedt hende; selv havde hun frygtet, at man skulde spotte hendes endnu svage, ubefæstede Tro, derpaa havde hun ogsaa forsøgt at holde sig forberedt; men se, nu aabnede sig derimod for hende en Bei midt imellem Roser, hendes Fromhed vakte ingen Lystighed eller

Daddel, tvertimod, den vandt hende forøget Agtelse. Livet i Helburg forekom hende saa farveløst, saa trist; hun sølte, at hun ikke mere kunde vende tilbage dertil, ikke mere blive, hvad hun da var. En lys og klar Livsvei udbredte sig for hende, den glimrede for hendes Blik med næsten ligesaa straalende Glæde som Svittidsfaalen, hvori de befandt sig.

"Onkel Herman, Onkel Herman!" raabte nu Børnene, da Skikkelsen af en ung Militær blev synlig gennem Dobbelt dørene. Han skyndte sig hen til Generalinden, bøjede sig ned og kyssede hendes Haand. "Min kjære Kathalie", sagde han muntert, "hvor jeg er glad over at finde dig saa meget bedre, end jeg vedede at haabe — din Sygdom har foruroliget mig meget."

Kathrine havde trukket sig tilbage for ikke som Fremmed at forstyrre, men et venligt Blik fra Generalinden kaldte hende tilbage. "Min Svoger, Løjtnant von Rummingen; min venlige Pleierke, Frøken Rander", saaledes præsenterede hun dem for hinanden.

"Men hvoraf kommer det, at vi saa se dig idag, kjære Herman?"

"Mit Regiment ligger blot saa Mile herfra", svarede den unge Officer, "et raskt Ridt fører mig hurtigt til Berlin, og jeg kunde ikke nekte mig den Fornøielse at overraske dig i Aften. Desuden droges jeg med Magt bort fra mit ensomme Løjtnantskvarter, som paa en saadan Aften føles dobbelt uhyggeligt."

"Men Brevet med dine Gulegaver har jeg sendt, og jeg frygter, du vil staa dig daarligt ved at være her i Aften."

Dette den fjære Dufels Tab gif alle Børnene til Hjertet, og de begyndte at raadslaa med hverandre, hvorledes det kunde erstattes.

"Her har du en blank Rigsdaler", sagde den sexaarige lille Max; "for den kan du købe dig en Hest, og det er rigtig prægtig Hest; hører du det, Onkel Herman?"

"Nei, Onkel, jeg forærer dig min gamle Hest", sagde den fireaarige Erik ivrigt, "det er ikke noget videre ved den, og jeg har desuden faaet en ny netop i Aften."

"Jeg giver dig mit nydelige Høningstageslot, i det kan du spise dig ind og bo", sagde den lille Hedvig fornøiet, og Hildegard, den ældste af Børnene, præsenterede ham et Fotografialbum; Moderen satte adskillige vakre Billeder deri, og saa stod han der med Hænderne fulde, i komisk Fortvivlelse raabende, at man maatte befri ham for Noget.

Dertil vare Børnene villige. "Hesten kunde sættes ind i den nye Stald", mente Erik; "Slottet kunde saa Plads under Træet" osv.

Men en Strid, som i Begyndelsen førtes i al Stilhed, blev nu lydelig; fast og bestemt vedbleve Børnene: "Det gaar ikke an, det gaar ikke an." — Endelig spurgte Generalinden: "Hvad er det, som ikke gaar an?"

Tante Kathrine vil Jøngenting give Onkel Herman, og alle vi Andre have dog givet ham Noget", raabte Børnene om hinanden.

Generalinden sagde leende: "Da hun jo ogsaa hører med til Familien, faar hun ikke undrage sig, men tage Stikken, som den er."

Fr. von Rummingen gjorde nu ogsaa artig den ham tilkjendte Ret

gjældende. Kathrine sølte sig forlegen og vidste ikke, hvad hun skulde gjøre. Tilslidst presenterede hun ham en Talerken med Konfekt, han tog lidt deraf og takkede forbindtligst. Af Hensyn til Vertindens Svagthed skiftes man tidligt, men dog ikke jørend mange glade Planer for de kommende Vinterdage vare blevne lagte.

Tilslidst vare Alle gaaede til sine Soveværelser, Børnene drømte om sine Herligheder, Lysene vare slukkede, og Kathrine var alene paa sit Værelse. Hun længtes efter No, Aftenen havde været altfor anstrengende. Men — der stod jo Viften fra Helburg. Kort før Uddelingen af Tulegaverne var den ankommen, men Kathrine havde ubemærket baa-ret den op paa sit Værelse, den skulde udgjøre en Østerhøst af Dagens Glæde, det vilde hun indbilde sig selv, men egentlig var det Frygten for, at den gode, praktiske Moder skulde sende hende et eller andet gammeldags Klædningsstykke, — hvor besynderligt vilde ikke dette tage sig ud mellem alle disse elegante Sager, ja, det kunde endogjaa hende, at Ejenerne vilde le deraf — det var da bedst at pakke op i al Stilhed denne Veste.

Hvad var det nu vel den trofaste Moder sendte sin Datter, som var saa langt borte fra hende? Et pægtigt stuftet Underkjørt af hjemmepundet Uldgarn, arbeidet med hendes egne Hænder, baade spundet, vævet og syet. Et saadant Arbeide udføres alene af en Moder; om hvor megen Kjærlighed og Omhu værer det ikke Vidne, om hvor mange gennemvaaede Timer har det at fortælle? Ligeledes var der en Pakke

Hønningfager og Nodder, som aldrig savnedes paa Tulebordet i Børndomshjemmet. Foruden alt dette ogsaa et Brev! Ja, ogsaa under al Tuletravlshed kan en Moder finde Tid til at skrive til sit Barn! Kathrine læste, hendes Tanker vendte tilbage til den lave lille Bolig i Helburg, og de bleve til Bøn for Moder og Broder. Vent bare lidt, og du skal se, hvorledes din Bøn bliver hørt! Længe doede dog Tankerne ikke der; med Magt droges de atter tilbage og ind i den forløbne Aftens Svirvel. Nu var ogsaa det Duffe opfyldt: a: eie en ret stor Sum Penge for at kunne sende Moderen en klæffelig Understøttelse, saa at hun ikke nødedes til at arbeide og slæbe saa tungt som sædvanligt. Sex Guldstykker holdt hun i Haanden, om saa Dage skulde hun saa sit første Kvartal, 120 Rigsdaler, hvilken Rigdom var dette! Hvor havde hun ikke i Aarevis længtes efter at sende sin Moder de første Penge, hun fortjente, og at kunne skrive og sige: "Megen nu ikke saa nøie hver Stilling, du giver ud, vær omhyggelig om dig selv, oggiv den store Forkjærlighed, du hidindtil har haft for Knogler og Sener, kjøb dig engang et Stykke godt Kjød, og træl ikke fra Morgen til Aften saa utrætteligt; din Datter har nu Penge mange Penge, du behøver blot at skrive hende til, naar du har noget Duffe, hun kan nu opfylde det." Saaledes vilde Kathrine skrive, hun havde ofte forestillet sig det, og nu kunde hun det. Men lod det sig virkelig gjøre? Hun begyndte at regne efter, hun behøvede flere Kjøler, de gamle kunde hun neppe bruge mere, Generalinden havde jo talt

om, at udvalgte smaa Kredse samlede sig om hende, da var jo smukke Klæder nødvendige. En Læsefreds var netop lasten foreslaaet og derefter det Slædeparti, som Hr. von Kummungen havde talt om med Børnene, hvor jo hun ogsaa maatte være med, og for hvilket Veltkverf-Keisetsøi var uundgaeligt. Og det Værste var alle disse uundværlige Smaating, Baand, Handsker, Mansjetter, vellugtende Sager — alt Saadant kostede saa meget! Ja hun kunde nu sende sin Moder kun Lidet, og dette Lidet neppe med rigtig Glæde; thi alle disse nye, større og mindre Udgifter, de hobede sig op til Bjerge og forvoldte Kathrine stort Hovedbrud. Hun tænkte og regnede, regnede og tænkte, og saa greb hun sig selv i Dypførelsen af et Luftflot, og i Luftflottet skintede frem en Militær i glimrende Uniform, og han bar Hr. von Kummungens Træk. Da vaagnede hun med Forstrækkelse op og greb sin Bibel, — hun havde jo i Afsien tænkt saa lidet paa Kristusbarnet, som blev fattigt, paa det at vi skulde blive rige, nu vilde hun gjøre det godt igjen. Men da kom de samme Tanker tilbage, Luftflottet dansede atter rundt i hendes Hoved, og paa de hellige Blade blev Bogstaverne til idel Kjøletsier og Stads. Hun kæmpede dog imod, og under Kampen indslumrede hun.

XIV.

Vi ville forlade Kathrine for en Tid og gjøre et Besøg hos Moder Dorothea i hendes Soverdagsliv og siden slaa os ned hos den ensomme Frida. Alt er uforandret i Ensens lille Bolig, kun med den Forstjæl, at Baaren nu af og til ligger ind

igjennem Vinduesruden; varme Solstraaler speile sig i de blaupolerede Møbler og lyse frem af Fru Mandels Vane. I sit Skjød har hun en hel Hob Strømper, og hendes dueflige Haand gjør hurtig Fremgang med at istandsætte Sølvene. Ved Siden af hende sidder Wilhelm. Det er ikke mere den dumdriftige Jugling, som sætter sin Værelse i grov Spøg og Ledsindighed, som over sine Idretter i Drickelag og ved Spillebordet, hvis Mod beviser sig i Praleri og store Ord, men en ung Mand, hvis hele Væsen tilljendegiver, at en stor og gjennemgribende Forandring har fundet Sted med ham, en af disse Stærke, som vunden af den Stærkere har overvundet sig selv og i Hans Kraft er dragen i Strid mod den sværeste af alle Fiender, sit eget Jeg.

Han er nu færdig til allerede den følgende Dag at forlade sin Moder. En rig og anseet Mand har bedet ham følge sin eneste sygelige Søn paa en Reise til Syden. Denne Mand kender ham, hans hændene Liv og tidligere Livsvaner, men ogsaa den Sindsforandring, som har fundet Sted hos ham, hvorom haa er bleven underrettet af den unge Mand's Sjølesjorger, som ogsaa var Modersens under det for hende saa afgjørende Tidspunkt, vi have berørt. Han tror paa denne Forandring, har derfor skjænket ham sin Tillid, og havde nogen Spore været nødvendig for Wilhelm, saa havde dette været en saadan. Den til hvem Tillid skjænkes, vil gjerne vise sig samme værdig — og hvor mangen Trosløshed turde ikke have sin Mod og sit Dophav i uretfærdig Mistillid.

Det er Bestemmelsen, at de unge Rejsende skulle være fraværende i to Aar. Wilhelm glædede sig meget til Rejsen, hvor vilde den forege hans Kundskaber og hans Erfaringer! Han havde fattet Hengivenhed for den unge Mand, hvis Ledsager han skulde være, og det saa meget mere, som ogsaa hans Moder havde en fordelagtig Mening om ham. Han skulde faa en betydelig Løn, se og lære saa meget; han vilde ogsaa forsøge at lære sig den Kunst at spare, siden vilde han efter sin Hjemkomst søge en Forvalterpost og til Slutning naa det Maal, hvortil alle hans Onsker sigtede, Besiddelsen af en liden Landeindom, og der se sin Moder—i hvem han nu erkjender at eie en virkelig Skat— styre og stelle. O, det skulde blive en skjøn Høitidsaften, den trofaste Moders Løn for den lange, møjsommelige Arbejdsdag!

Skilsmisfen fra denne kjære Moder er nu det Æneste, som ligger tungt paa hans Hjerte. Han vilde gjerne begive sig afsted til fremmede Lande, det unge Sind er aabent for Naturens og Kunstens Indtryk, men dog—dog føler han det saa tungt at rive sig løs fra Moderen. Paa den lave Skammel derhenne i Hjørnet fatte han sig ved Siden af hende og fulgte med sine Bline de flittige Hænders Arbejde for ham. Mudselig greb han dem og kysjede dem ømt. Fru Mandel rødmede, og ømt stryger hun Sønnens Pande; fuld af Glæde er hendes Tillid til ham, hun ved, at han er hende gjengiven, ikke halvt, men helt.

"Ja, min Søn", sagde hun, "du begiver dig nu ud i Verden, og du ved det, enten frem eller tilbage, et

Tredie gives ikke. Uden Gud gaar du tilbage; med Ham og i Ham fremad".

Et Haandtryk var Sønnens Svar

"Et vilde jeg gjerne bede dig om; kom ikke fuldt færdig tilbage. Det er Noget saa farligt og forikræffeligt med et Menneske, som tror sig at vide alle Ting, at kunne gjøre Alt paa bedste Maade, som Jørgenting Mere behøver at lære, som anser sig for aldeles udleret, Intet vil lade sig sige, fordi det forstaar Alting bedst. Tro mig, den, som lærer Meget, har netop lært at indse, hvor Lidet han ved, og den, som udretter Meget, tiltror sig Mindst. At hvoreffageligt det er med vor Ungdom, som tror sig saa klog, og en Blind kan se og en Dødsbe-gribe, at der i et Hoved umulig kan rummes saa megen Visdom. Min Gader pleiede sige: "Tadbidning er værre end Pest",—og han havde Ret. Pesten kan blot for-dærve Legemet, men at indbilde sig at være Noget, medens man dog Intet er, det kan fordærve baade Legeme og Sjæl for evig".

"Moder", sagde Wilhelm, "du maa bede for mig, paa det at du maa faa nogen Glæde af din Søn".

"Bed du vel Wilhelm, naar jeg skal glæde mig over dig? Al da, naar jeg faar et Brev fra dig, i hvilket du bekjender: "J det har jeg feilet, i det har jeg forløbet mig, i det har jeg handlet ildt"—og naar du af et oprigtigt Hjerte skriver og siger, at du ikke er forvovet med dig selv, men daglig indser, hvor Meget der mangler og feiler. Naar det staar saaledes til med dig, da staar det vel til, thi ved din Side staar

da den mægtige Hjælper, som gjør Alting vel".

Saaledes taledes Moder og Søn længe med hinanden. Wilhelm var nu kommen derhen, at han indfaa; at Moderen, ihvorvel hun ikke kunde skrive et Brev ortografisk rigtigt, dog vidste mere baade i Himmelske og jordiske Ting end mange Verde. Hun stod paa et Bjerg og saa med et klart Blik ud over Livet, og det er jo bekjendt, at fra Bjerge ser Alt anderledes ud end der nede paa Stetten: Menneskene ere saa smaa, deres Handel og Vandel saa ubetydelig. Der gaar en Vej, og hvorfor gaar den omkring i saa mange Krømninger, hvorfor stundom opad, stundom nedad, hvorfor forlader den denne blomstrende Eng og slynger sig ind paa dette stenede, øde Fjeld? Hvorfor? Vandrerens deruede ved det ikke, bliver ofte utaalmodig og træt og spørger ligeledes: Hvorfor saaledes? Men den, som staar deroppe paa Bjergtoppen, han overfluer Veien og ved, at saaledes og alene saaledes kunde Maalet naaes, at intet Skridt kunde tages anderledes. Min Læser, vil ogsaa du tage dette faste Standpunkt, fra hvilket du kan skue klart over menneskelige Forhold og bedømme dem rigtigt; stil dig da paa Ordets faste Klippe, dette er den Grund, som ikke bæver, skulde end Himmel og Jord forgaa for dine Øine.

Afreisens Stund var kommen. Den som i sit Liv blot sjelden er kommen udenfor Tærskelen af sit Hjem, ham forekommer en Reise langt større og mærkværdigere, end den synes for den, hvem et Reiseliv er blevet en Hverdagsdag. Og tænkt nu, et andet, et fremmed Land

hvor andre Vinde blæse, andre Træer voge, andet Sprog tales—det var nu ingen Smaating det! Kunde vel nogenfinde en Moder uden Lærer slippe sin eneste, sin elskede Søn fra sig paa en saadan Reise. Det forekom Fru Mandel som Solffinnets i hendes Liv og hendes Hjem forsvandt med hendes Wilhelm, og dog vidste hun, at hun langt mere og inderligere var forenet med ham derude i den vide Verden end for nogle Maanedes siden, da han boede i hendes eget Hus.

Nu var han borte, og en af hendes Livsopgaver var tilende. Nu saa tvende andre foran hende, og hun nærrede den visse Tiltro til Herren, at han ogsaa vilde lade hende fuldbyrde disse. Den ene havde Hensyn til Kathrine, og paa hende tænkte hun med Smerte. Vel kjendte og elskede hun paa sin Maade Herren, men hendes naturlige Sovmod var endnu ikke rigtig brudt, i Grunden levede hun sig selv, og hendes eget Jeg var den Axe, om hvilken alle hendes Tænkter og Handlinger ubevidst dreiede sig. Hendes Breve straaledes af Lykke og Glæde, Velvillie og Forhaabninger aandede gennem hver Linie. For den, som blot flygtigt overfluede dem, viste sig idel Kjærlighed og Opofrelse, men den, som saa dybere ind i dem, mærkede Selvfjærlighedens bestandig tilbagevendende Udtryk: "Jeg gjør det og det".—"Jeg har ved Guds Naade ndrettet dette."—"Jeg er glad, fordi det lykkedes mig saa godt" osv. Et andet ligesaa varieret Emne var dette; "O hvor elsket er jeg af disse Mennesker!"—"Med hvilken Godhed erkjende de ikke Alt, hvad jeg gjør: med hvilken

Velbillie mødes jeg ikke af Husets Venner, med hvilken Agtelse og Ærbødighed af Tjenerne!" Hvorledes hun med alt dette tog Hensyn til sig selv alene og søgte sit Eget, beviste sig tydeligt, og hvor hengav hun sig ikke til Alt, hvad der var fornemt, fint og dannet, ligesom det havde været ligebetydende med Alt, hvad der er ophøiet og virkelig godt. Hvor sølte hun sig tilfreds med sig selv, med den fine Verden og dens Bæsen, og hvorledes skulde vel den svage Troesgnist under alt dette kunne holdes ilive? Kathrine var en saakaldet ædel Natur, hun mente Alt godt, men Moderen saa og sølte, at Hjertet maatte føres i Trængsel, førend det ganske kunde ydmyges. Hun vidste ogsaa, at Herren skulde føre Alt heiligt igjennem og ikke lade nogen af hendes Børn gaa fortalet.

Og saa havde hun endnu en Bøn, som hun daglig frembar for sin Gud, om hvilken ingen anden vidste end Han; at den vilde blive hørt, derom var hun fuldt overbevist, omendskjønt hendes Die ikke endnu saa hverken Udvei eller Middell. Hun holdt sig strengt til Ordet: "Men Troen er en sikker Tillid om det, man haaber, og en Forvisning om det, man ikke ser". At Gud havde tilgivet hende den tunge Forbandelse, det vidste hun; hun vidste ogsaa, at Han skulde lade den blive til Bessignelse for Majoren og hans Hus; men hendes Bøn var, at Herren vilde lade hende saa se, hvorledes den ullykkelige Mand havde fundet Ham, fra hvem al Bessignelse kommer, at hun skulde saa bede Ham om Forladelse for de Ord, og—hun bad i Troen, ikke tvivlende.

Men skulde hun ikke gjøre sig færdig og over Land og Rige søge den Mand, hvis Navn hun ikke engang vidste? Skulde hun hos den afdøde Greves Bekjendte søge Oplysning om ham, saa vide hans Navn, for siden gjennem Aviserne at blive underrettet om hans Opholdssted. Intet af alt dette. Hun satte sin Lid til Gud, at han skulde føre dem sammen; var end denne Mand i det fjerne Amerika eller i det hede Afrika, hun skulde dog træffe ham! Hun fortrøstede sig til Herren og oppebiede ham i Taalmodighed. Men skulde hun vel nu være uvirkelig og lægge Hænderne i Skjødets Søn og Datter vare forsørgede, skulde hun alligevel stræbe og arbeide fra Morgen til Aften alene for at erhverve sig selv Brød? Nei! det vilde have været et egenhærligt, øde og glædeløst Liv. Hende var Meget tilgivet, derfor elskede hun meget, og derfor vilde hun gjerne bruge sine Hænder til sin Næstes Gavn og sin Guds Pris.—Helsing var ingen stor By, dog stor nok til at huse mange Fattige. Men er det vel nok, om man giver til de Fattige alene, hvad man maa give, at man betaler sin Fattigskat, rækker den paatrængende Ligger en Almisse for at blive af med ham, den Hungrige en Talerken Suppe, som maaste ikke længer kunde bevarer? Naar noget Stort skal udrettes, naar i det hede Slag et vanskeligt og farligt Punkt skal indtages, da raaber Felt-herren: "De Frivillige frem!" Han ved, at Maalet ikke naaes gjennem noget Kommando-Ord, men alene gjennem det dristige Mod, som bor i det frie Bryst. Og naar Luerne omgive Huset og knitrede afstræng

enhver Afgang, naar Ingen, selv ikke den Sterkeste, den Modigste drifter sig til at fravriste Aiden dens Bytte—da vover Kjerligheden det. Den svage Moder styrter sig i Luerne og redder sit Barn. Mod og Kjerlighed vil der til, om man skal udrette Noget for de Fattige. Det er et stort og herligt Verk—blot af Kristne kan det udoves. Den hovedsagelige Aarsag til Fattigdom kommer ikke af ydre Omstændigheder, ikke af Mangel paa Arbeide, ikke af Dyrktid—den kommer fra det Indre: et sunket, fordærvet Sind, uundviklede eller lammede Sjælskræfter, Uduelighed hos Forældrene, det fjødelige eller dyrlige Sinds Overhaandtagen hos Børnene. Her tilbyder sig et stort, et vidtstrakt Arbeidsfelt—i sær for Kvinden.

Alle Mennesker ere af høi Byrd, thi de ere Guds Skægtninge og bære inden i sig en skabende Kraft; hos ethvert Menneske danner den aldrig hvilende Sjæl sig en indre, eieendommelig Verden. Af Menneskene bliver denne indre Verden mere eller mindre følt og kjendt, men for Gud vidner den om Menneskets Værd eller Uduelighed, fra den udspringer enhver udvortes Handling, som træder Alle synlig for Aine. Og hvor uhyfeligt er ikke undertiden dette indre Liv, hvor elendigt og usselt! Der gives en stor Mængde Mennesker, i Særdeleshed i de høiere Stænder, som anvende hele deres Liv med Bestrebelsen for paa det Eleganteste at pryde sit udvortes Menneske, som skal anstueliggjøre deres indre Verden, men dette Arbeide synes aldrig at lykkes dem, da de jo hver Dag begynde paany; disse Stabninger

ere i Sandhed jammerlige. At denne Unatur, hvortil Kvindeligheden i Særdeleshed synes henfalden, hos Damerne derfor fremfalder en usigelig Tomhed, idet hele Livets Værd og Betydning for bestandig gaar tabt, er en naturlig Selvfølge. De blive tilsidt saaledes tilmode som et forvildet, endnu ikke ganske fordærvet Menneske føler sig efter flere Dage tilbragte i Søs og Døs. Af denne Følelse af Tomhed fremgaar i vore Dage Naadbet om Kvindens Emancipation, hendes Tilboelighed til at kaste sig ind paa fremmede Baner og der spille en Rolle. Fra samme Følelse fremgaar ogsaa den rørende og gribende Klage over Mangel paa Virkefreds hos mangen ugift Kvinde, som tilsidt i sin Sammer kjøber sig en Skjøddehund eller en Pappegøve, ofrer denne Gjenstand hele sit Liv og i disse Omforger finder en Afløbskilde for Hjertets overvældende Følelse og Trang.

Saaledes forholder det sig ikke med en Jesu Kristi Discipel. En Kvinde, som i dette Liv har lært at føle et andet, et høiere Liv, skal i den huslig^g Kredts, den være aldrig saa trang, med et himmelsk Sind gjøre sit jordiske Dagsarbeide og med ægte Kvindelighed føle den Kaldelse, Herren netop i denne Kredts har anvist hende. Hun skal da opsøge de Fattige, med Naad og Daad staa dem bi i deres jordiske Anliggender, paa det at hun med det Jordiske maa kunne sammenknytte det Himmelske; hun skal pleie den Syge, og, idet hun synes at tjene det Legemlige, bevise Engletjeneste mod den endnu sygere Sjæl. Hun skal passe og beskytte Børnene, paa det de ikke skulle krybe omkring i

denne Verdens Stov, men paa det at deres Vinger kunne voxe til en himmelsk Flugt, øves, prøves og blive stærke. Al, det er et haardt og svært Arbeide, naar man ikke foretager det overfladisk, men grundigt; det er sværere end at opdyrke Landstrækninger og udtørre Moradser; det er et Arbeide i Saabet, en fortsat Udsæd, ofte uden Høst.

"Arbeid paa dit Hjerte og paa vort arme Folks Hjerte", sagde engang en Herrens Tjener "og regn ikke paa Frukt, thi den er min og ikke din, siger Herren". Men et saeligt Arbeide er det dog dette Arbeide paa Menneskehjernerne, at opføre af reddede Sjæle en Tempelbygning til Herren, og naar Han kalder den trætte Bygmester til sin evige Ro, da voger efter ham hans Arbeide til en evindelig Mindestotte, der rejser sit Spir mod Himmelen.

Fru Mandel havde endnu Intet hørt om Londons Bibelkvinder, som med sin naanselige Virksomhed allerede havde udrettet saa Meget, og dog greb hun Sagen an aldeles paa samme Maade. Hun behøvede ikke at søge, Arbeidet frembød sig af sig selv. Der var Enkehuset med de tolv fattige, gamle Kvinder, til hvilke hun hver Lordagsaften gav en liden Skjærv. Hvordan mon det vel saa ud hos dem? Meget forundret syntes den Første, da Fru Mandel, udfyret med et vældigt Strikketsi en Eftermiddag traadte ind til hende, tilfjendegivende, at hun engang vilde besøge hende og se, hvordan det stod til. Det var en gammel Enke, som havde seet alle sine Børn ligge paa Baaren, foruden en Søn, som boede langt borte og ikke videre erkyndigede sig om hende. Hvor gjerne

aabner et saadant aldrende Moderherte sig, naar det faar tale om sine Livsbegivenheder til Nogen, som giver sig Tid til venligt at sidde ned—hun havde ikke tænkt, at der endnu fandtes et eneste Menneske, som spurgte efter hende! Vi kunne ikke følge Fru Mandel paa alle hendes Vandringer—vi fik da alt for meget at skrive om—thi saasnart hendes Bask er sluttet og hendes lille Husbestyrelse tilende, saa holdes hun ikke tilbage af Noget, hverken Kulde, Træthed eller Ulyst. Og siden varer det ikke længe, førend det banker paa hendes Dør: snart kommer En, snart en Anden for at udbede sig hendes Raad og virksomme Bistand. Noget større Krav gjøres ikke paa hende; for at faa Penge, kommer Ingen til hende, thi Enhver ved, at Guld og Sølv har hun ikke. Men naar Mødrene i Nabolaget, som have lært at kjende Fru Mandel, maa gaa bort paa Dagarbeide, saa kommer snart den Ene snart den Anden, i Begyndelsen tvivlende, og spørger om hun ikke faar efterlade sit Barn der om Dagen; nogle Skillinger tages frem af Lommen, om hun vilde være saa god at koge en Velling eller Suppe til den Lille. Og til denne ene Lille kommer snart to, tre, fire—ja ofte indtil ti, og det er en Lyst at se Moder Dorothea mellem alle disse Smaa som en Kyllinghøne med sine Unger.

Over lange, ensomme Vinterastener har hun aldrig at beklage sig. Naar hun ikke er hos nogen Syg, eller hun stopper og lapper Noget for en fattig Familie, som tiltrænger hendes sluttige Haand, saa forsamle nogle gamle Kinder sig hos hende; de sidde da Alle omkring det runde

Bord og arbejde saa flittigt, deres gamle Hænder formaa, medens de høre en opbyggelig Fortælling foreleses, spise derefter en Talerken varm Suppe, og naar de tilsidst have hørt et Kapitel forelæses af Bibelen og holdt Bøn, gaa de fornøiede hjem. Er paa denne Aften end intet Stort bundet, mærkes hos dem end ingen hurtig Forandring fra de gamle Vaner, saa er dog noget Godt blevet indrettet, noget ikke Godt blevet hindret, eller sig, hvorledes tror du vel denne Aften anderledes burde været anvendt?

Ja, det er i Sandhed et stort, et rigt og et velsignet Arbeidsfelt, paa hvilket Fru Mandel arbejder!

Selv er hun dog den Lykkeligste derved. Hendes lille Hjem bliver hende kjærere for hver Dag. Alle de hellige Ord, som blive talte derinde, ere ligesom fastvoiede til Væggene og omgive hende i den stille Nat. Og saa kommer Postbudet med et Brev fra Berlin og endnu meget oftere fra Italien.

Fred og Glæde fylder hendes Hjerte og Hus. Men erfarer da Fru Mandel aldrig den Slaphed, som ofte indtræder, naar man synes at have arbejdet forgjæves? Støder hun ikke paa Hylteri, Uaktæmmelighed, Usandsferdighed og Bedrageri? Ser det ikke ofte ud, som var Hjertet hos Mange saa haardt, saa dyrrisk, saa utilgængeligt for alt Gviere, som om Kjærlighedens Arbejde og Bøn havde været forgjæves? Og bliver hendes Fod da ikke træt, hendes Haand ikke trægt, hendes Sind ikke koldt eller bittert?

Kjære Læser, tillad mig at fortælle dig en Historie: En Mand red en Dag over en aaben Mark, det var koldt, og en stakkels Ligger, som sad halvnoegen ved Veien, opvakte hans Medlidenhed. Han tog af sig sin Kappe og hængte den over den fattige Mandes Skuldre. Vel behøvede han selv sin Kappe, men den Anden, saa troede han, behøvede den endnu bedre, og da han var god og from, affød han den gjerne. Efter nogle Dage fandt han den samme Ligger atter halvnoegen og nu ogsaa beruset, og paa Spørgsmaal om, hvor Kappen var bleven af, erfarede han tilsidst, at den var bleven solgt eller bortbyttet for Brændevin. Dette tog Manden sig meget nær, og han sagde til sig selv: "Moi-sommeligt erhvervede du dig Kappen, og nu har den maattet tjene til et saadant Diemed!" En bitter Følelse bemægtigede sig ham, han vilde nu ikke mere have Tillid til nogen eneste Fattig, vilde gjøre Bødsel paa sit eget medlidende Hjerte og aldrig mere give bort Noget, da saadan Uaktæmmelighed blev hans Løn. Med lignende Tanker sov han ind den Aften, og under Sønnen fik han en Drøm. Den kjære Frelser, Jesus Kristus, viste sig for ham, ikke i den himmelske Konges Purpurmantel, men klædt netop i samme Kappe, som han havde givet Liggeren. Med undsigelig Venlighed bøjede Herren sig ned over hans Leie og sagde mildt: "Bliv ved og trættes ikke; se, hvad du har gjort en af disse Mindste, det har du ogsaa gjort imod mig."

(Fortsættes.)

Senere Reiser gjennem Colorado-Plateaets Kløfter.

I den vestlige Del af Nord-Amerika løbe mange Floder paa en lang Strækning gjennem høie lodrette Kløfter; dette er især Tilfældet, hvor Floderne bane sig Vej til Oceanet gjennem Bjergkjæder. Blandt de mest berømte og bedst kjendte af disse vidunderlige Kløfter, der trænge dybt ned gjennem Jordens Overflade, er Colorado-flodens "store Kløft", hvorom vi tidligere have fortalt (nærværende Aargang, 16de Hefte), fremdeles Frasers Kløft og Columbia-flodens Kløft. Geologerne antage, at disse Kløfter have sin Oprindelse fra "Isperioden", og at de ere blevne udhulede af Floderne, som løbe igjennem dem, paa en Tid, da den uhyre Vandmasse forvøgede deres Vølgingang og som Følge deraf deres Styrke.

Vi ville her betragte en mindre Kløft, som dannes af en af Colorados Bifloder. Colorados Løb kan let forfølges paa ethvert godt Kart. Efter Foreningen af Green River og Grand River antager den Navnet Colorado og optager San Juan, Flagfloden eller lille Colorado, Virginfloden og tilsidst Floden Gila, som falder ud i den 60 Mile fra dens Udsøb i den kaliforniske Bugt; foruden disse optager den en Del mindre Bifloder. I en Strækning af omtrent 5 Breddegrader løber den gjennem et Landskab, som hæver sig til en gjennemsnitlig Høide af 7000 Fod, og som er befyldt under Navnet "Colorado-Plateaet." Den-

ne Høislette strækker sig fra et Punkt Sydost for San Franciscos Bjerger ind i Utah og omfatter tillige de Landsstrækninger, der ere gjennemskaarne af Grand River, Green River samt lille Colorado.

"Gjennem denne Høislette", siger Dr. Newberry, en bekendt amerikansk Geolog, "løb Colorado forhen idetmindste 500 Mile; men i Tidernes Løb har dens stærke Strøm skaaet den et Leie flere Hundrede Fod ned i Granitgrunden. Paa en Strækning af 300 Mile reise de gjennemskaarne Fjeldsider sig pludseligt og ofte lodret op fra Vandets Overflade, dannende Mure, der ere fra 3000 Fod til over en Mil høie. Dette er Colorados "store Kløft", den mest storartede Gjennemskjæring, som vi kjende."

Foruden denne store Kløft frembyde Colorado og dens Bifloder saavel som Green og Grand River mange lignende Kløfter, hvis Undersøgelse er forbunden med færre Vanfærligheder. Dr. Bell har nylig meddelt en Beretning om sin Reise i November 1867 gjennem en af disse mindre Kløfter, der dannes af Aravapapa, en Biflod til San Pedro, som falder i Gila. Følgende en snæver Dal i nordvestlig Retning mellem to Bjerghøider kom Dr. Bell og hans Selskab ind paa Flodens Territorium og bemærkede snart en Udhulning, der fortsattes i Dybden af Dalen og blev dybere og dybere, indtil dens Sider antog Udseende af Klipper

Et Par Mile længere borte viste sig et udtørret Flodleie og fort derfra en Kilde, som fremkaldte stor Frugtbarhed; bagved Klipperne hævede de vulkanste Bjerges takkede Tinder sig paa begge Sider. Disse Bjerger nærme sig efterhaanden hinanden, indtil Dalen selv forsvinder, og Klostens Vægge hules ind i Bjergets Sider. Paa det Sted, hvor Bjergerne synes at forenes, begynder den egentlige Kløst. Dette Punkt er 25½ Mil fra det Sted, hvor der først viste sig en Gulhed i Midten af Dalen. Foran Klostens snævre Indgang findes en kældannet Høi, fra hvis Fod en mægtig Strøm styrter frem, der mere end fordobler Aravaypas Vandmasse, og havde den stadige Tilførsel fra denne Strøm ikke været, er det høist sandsynligt, at Klostet aldrig vilde være bleven dannet. De første to Mile rejse Klippevæggene sig paa den ene Side lodret til en Høide af 500 Fod, medens de paa den anden gaa straaet nedad; en stor, spidst tilløbende Masse hæver sig nu i Midten og synes at umuliggjøre al videre Fremgang. Det viste sig imidlertid, at Strømmen gik udenom denne, og det lykkedes Selskabet ved at følge dens Løb at gjøre det Samme. Fra dette Punkt af bleve Klippevæggene paa begge Sider lodrette. I Begyndelsen vare de dannede af forskjelligartede Bestanddele, men efter en gradvis Sænkning af Flodleiet, omtrent 50 Fod for hver Mil, kom man til Sandstenen og tilsidst til den haarde Granit under denne.

“En hyppig Plantevæxt”, siger Dr. Bell, oplyder Rummet mellem Klippevæggene. Understoven bestaar af Pil, unge Træer, Gress, Siv o. s. v.,

hvilke tilsammen ofte danne en igjennemtrængelig Tjkning, og ovenover disse hæve ædle Træer sig terrasformigt mod Himlen.”

Den første Nat holdt de Reisende Hvile under en Buegang af høie Bomuldstræer 4 Mile fra Klostens Begyndelse. Efter som de drog frem den følgende Dag, blev Klostet mere og mere bugtet, og ofte vidste de ikke, hvilken Retning de skulde tage, til de pludselig standsedes af tilsyneladende uoverstigelige Hindringer. Det første Par Mile fortsattes Klippevæggene, som bleve høiere og høiere, jævnt opad; men efter nogen Tids Forløb deltes de ligesom i to Stokværk, hvoraf hvert var omtrent 400 Fod høit, og saaledes, at det øverste veg tilbage og hævede sig op over det underste.

De vare nødte til hyppig at gaa over Floden; dog lettedes disse Overgange ofte ved store Træer, som vare fældede af Bøvere og derpaa faldne tværs over det udhulede Flodleie. Bøverne vare dog ikke de eneste Beboere af disse hemmelighedsfulde Egne; de saa ofte Dyr komme ned for at drikke. Der var Overflod af Vagtler, Duer, Issfugle, og engang traf de paa en smuk Flok Kalkuner.

Omtrent 7½ Mil fra Indgangen bliver Klostet saa snæver, at den eneste Wei igjennem den gaar i selve Flodleiet. Vandets Bevægelse har her udhulet Stenen 20—30 Fod ind i den sydlige Klippevæg, saa at en Mand tilhest her kunde ride under selve Klippen.

Da Selskabet var kommet igjennem dette snævre Pas, naaede de en aaben Plads, hvor de sloge sig til Ro den anden Nat. Her var fuldt af prægtige Træer: Bomulds-

træer, Lind, Eg, Aft, Pil og Balsod-træer, medens smukke Slyngeplanter snoede sig i alle Retninger.

Den følgende Dag stødte de paa en Gule, der var stor nok til at skjule et halvt Hundrede Mennesker, og ligeoverfor den fandt de flere Sjerneskaller af Indianere og Menneskeben, som ved nærmere Undersøgelse viste sig at hidrøre fra Apacherne, en Indianerstamme, der længe havde været en Skræk for det omliggende Land, indtil de i 1863 bleve angrebne af nogle Kaliforniere, som drog op paa før som Frivillige at forene sig med Forbundsarmeen.

Umiddelbart paa den anden Side af den aabne Plads, hvor de havde leiret sig om Natten, skiftede Landskabet pludselig Karakter. Masser af vulkaniske Klipper med flebne Kanter og en rig, vglende Farvepragt, ligesom Rødt og Purpur til Sort, viste sig for dem og forandrede med Et Klippevæggens hele Udseende. Plantevægten forandrede sig naturligvis samtidig med Klipperne, og den største Kaktus, som man kjender, viste sig her for første Gang tillige med den torneede Pære og andre torneede Planter, der saagodtsom ingen Jord behøve for at vore. De naaede snart endnu en af disse snævre Gjennemgange, hvor Flodselet i en Længde af 2½ Mil fuldfommen opfyldte Rummet mellem Klippevæggene, som her syntes at bestaa af tre Stokværk eller Terrasser, den ene ovenpaa den anden.

Medens de drog frem den næste Dag, var Kløften saagodtsom hele Tiden meget snæver, saa at lange Skygger snege sig over dem tidlig paa Dagen, "og da Solen ikke mere bestiuuede Verden ovenover dem, og

Natten virkelig kom, blev Mørket ligesom strækkeligt, medens Stjernerne, som bedækkede den lange Stribe Himmel oventil, syntes at forvandle denne til et Biskaf-Vælte, hvoraf hver Tomme straaede af Diamanter."

Den fjerde Dags Aften havde de tilbagelagt og undersøgt tre Fjerdedele af Kløften; men den manglende Fjerdedel frembød de største Vanstueligheder; thi store Klippestykker vare paa mange Steder faldne ned i den snævre Kløft, saa at de neppe havde overvundet en Hindring, før en anden viste sig. Stierbranden tilstedede Klippevæggene en lettere Gjennemgang, og istedetfor som tidligere at være tæt indesluttede, saa Naturforskerne sig nu omgivne af et Klippe-Chaos, hvorfra Kløfterne gradvis udvidede sig til en snæver Dal. Den sydlige Side begyndte først at aabne sig med Skraaninger, bedækkede af Kaktus og en vantroven Plantevæxt, medens den nordlige Klippevæg endnu 3½ Mil fortsattes lodret, indtil den tilsidst forenede sig med et høit Bjerg, der bestod af 6 Basalt-Terrasser, den ene ovenpaa den anden. Endnu to Mile fortsattes Kløften, men taber sig da i en Dal, som bliver bredere og bredere. Fra Kløstens Indgang til det Sted, hvor de høie Klippevægge forsvinde, er 14½ Mil, og saa kort denne Strækning synes, var det dog først midt paa den femte Dag, at de kom helt ud af Jordens Indre. Foruden den trykkende Følelse, som en saa uhyggelig Stilling naturlig maatte vække, kunde Dr. Bell og hans Selskab aldrig blive den Tanke kvit, at de fiendtlige Indianere, som sværmede omkring der i Eggen, flere Steder let havde kunnet ødelægge

dem ved at kaste Klippestykker ned paa dem ovenfra. De traf paa flere Wigwamer, hvor Indianerne endnu brændte, men Apacherne vare flygtede i Rædsel, enten fordi de frygtede et nyt Angreb, eller sandsynligere fordi de antogte Naturforskerens Undersøgelsesinstrumenter for djævelske Maskiner.

Det var i August 1867, at James White blev en berømt Mand ved sin ufrivillige Rejse gjennem Colorado-slodens "store Kløft", som vi tidligere have meddeelt. Hans vidunderlige Fortælling, der af Nogle slet ikke blev troet og af Mange mer eller mindre betvivledes, bragte en bedre udrustet Rejsende, Oberst Powell, Professor i Geologi ved Universitetet i Illinois, til at organisere en Expedition for fuldstændig at undersøge disse ubekjendte Egne. Den 24de Mai 1869 indstibede Oberst Powell sig tilligemed 9 Andre i 4 smaa Baade ved Green River paa det Sted, hvor denne skjæres af Pacificbanen, og drog ud paa sin farlige Rejse. I flere Maanedes hørtes ingen sikre Efterretninger fra denne eventyrlige Helt; men endelig kom der et Brev fra ham, som meldte, at den 31te August vare Syv af Selskabet i god Behold komne ud ved den nedre Ende af Kløften. De tre Andre, der troede, at Farten over et mægtigt Vandfald vilde være den visse Død, forsøgte at forlade Kløften tilfods og bleve sandsynligvis drebte af Indianerne.

Oberst Powell har i et Blad i New York meddeelt Hovedresultaterne af sin Rejse i en klar beskrivende Skitse. Han tilbagelagde næsten 900 Mile af Kløften; der er sandsynligvis endnu 300 Mile, hvor-

igjennem Green River løber; hele Colorado-Kløften faar altsaa en Længde af 1200 Mile. Næsten paa hele denne Strækning ere Strømmene indesluttede af lodrette Klippevægge, der ere fra 500 til 3000 eller endog 4000 Fod høje. Dog er Landskabet alt andet end ensformigt. Klipperne have enhver optænkelig Form og frembyde en rig Afvegling af Farver: Brunt, Graat, Hvidt, Rødt, Orange og Purpur. Mississippis Sænkning er 6 Tommer i Milen og Missouris 12 eller 14 Tommer; men Colorados Sænkning beløber sig til mere end 6 Fod i Milen. Oberst Powells Selskab satte over 3—400 Vandfald, hvoraf nogle vare 20 Fod høje. Atter og atter kantede Baadene; to gik aldeles tabte, og Naturforskerne maatte ofte svømme for at frelse sit Liv. De reddede en Del af sine Optegnelser, men havde mistet næsten alle sine Instrumenter; af Prooviant havde de kun tilbage 20 Pund Mel, der var gjen-nemblødt af Vand.

Af de amerikanske Annaler for videnskabelige Opdagelser for 1870 se vi, at Kløftens geologiske Formation hovedsagelig bestaar af Kalksten og Sandsten; Granit træffes kun paa tre Steder og da i begrændset Mængde. Der blev ingen Metaller fundne, heller ikke viste der sig Tegn til Guld eller Sølv i Flodseiet. Et Affnit af Kløften fandtes at bestaa af meget smukt, blankt Marmor, der dog for Nærstående er fuldkommen utilgængeligt. De opdagede Landstrækninger ere over al Beskrivelse gølle, og Oberst Powell mener, at de ere aldeles uimodtagelige for Opdyrkning. Vi nære ingen Tvivl om at han snart vil udgive en fuld-

stændig Beretning om sin Rejse; medens den paa samme Tid vil saavidt vi vide, er den endnu ikke have den mest spændende Fortællings hele Interesse og Tiltrækningskraft.

Hans Egede.

Et Bysbillede fra den norske Kirke.

(Fortsættelse.)

De drog videre, ledsagede af mere end 150 Mennesker. Veiret var stille og smukt; de fore indenfor "nogle smukke, flette og grønne Dør", og mod Aften kom de til en liden Fjord, hvor der ogsaa havde boet gamle Norske, og som Grønlanderne kaldte Kakortok; det var "en meget delig Plads og en isjøn Græseng".

"Der sammesteds var at se tvende murede Huse, af hvilke det ene har været en Kirke, og var den 8 Favne lang og vel halvsjerde Favne bred indentil, og Muren næsten en Favntyk. I Høiden var den 2 a 3 Favne. Den havde tvende Døre paa den søndre Side og en stor Dør paa den vestre Ende. Paa den nordre Side havde der ifkun været et Vindue, men paa den søndre Side fire, vide indentil og snævre udentil. Endnu herforuden et stort Vindu udi hver Gavl. Muren var endnu ved Magt, uden alene paa det søndre Hjørne var den revnet, og nogle Stene saavel som Noget af Gavlene affalden. Stenene udi Bygningen vare en Del meget store, flette og jævne, ligesom de vare hugne, og den hele Bygning vel og kunstig sammenføiet, dog uden Billed-Verk. Kirken var omkringgIVEN med en stor

og vid Kirkegaardsmur, og var Kirkegaarden ganske bevogen og overgroet med Krat af Enebær-Trær. Det andet murede Hus var 6 Favne langt og 3 Favne bredt indentil, med en eneste Dør og var mere forsaldent end det før omtalte. Foruden disse to var der endnu længer hen paa Marken at se en anden Bygning af Sten, men var ganske ruineret og nedfalden. Udi denne Fjord saa de megen smaa Torst, Lag og Rødsfisk.—En Del af Grønlanderne, som fulgte os, forblev her hos os om Natten".

Senere lod Egede forsøge at grave her for muligens at finde Oldsager; men da de ikke havde ordentlige Redskaber, kunde de ikke komme synderlig dybt, og de fandt Intet uden nogle Kul og Ben og Stykker af Lerpotter. Grønlanderne likte ikke, at de gravede i de øde Tomter, idet de sagde, at de "Kablunaker", som der laa begravne, kunde tilføie dem noget Dødt, fordi de saaledes bleve uroede. Grønlanderne fortalte, at i en Fjord østenfor vare endnu flere og større murede Huse end disse, samt en delig Slette med Græs og Skov. Men Tiden tillod nu ikke at vende tilbage derhen. Den 14de

September kom Egede tilbage til Kolonien.

Ikke længe efter reiste han atter ud, paa den modsatte Kant og i et ganske andet Grinde. Et Svalfanger-Skib, som Kompaniet havde udrustet, laa nu ved Kolonien og skulde overvintre der for tidlig næste Aar at reise paa Fangst under Nordkysten. Han vilde derfor anstille Underføgesler paa et Sted, hvor Grønlanderne sagdes at drive paa Svalfangst. Da han kom did, havde de netop nylig fanget en stor Hval; men da han fulgte med paa en ny Expedition for at gjøre sig bekendt med Fangstmaaden, bleve de hindrede af Uveir. Da dette varede ved i flere Dage, og det allerede var langt ude i November, maatte han vende tilbage. Men hvad han i Samtaler med Grønlanderne havde hørt om Svalfangsten længere nordpaa, bestemte ham til næste Aar at foretage en Reise did.

"Smidlertid jeg var der Nord hos de Wilde, saa jeg min Forundring paa deres Væsen og Levnet. Thi efter som de vare rigelig forsynede med Mad, da levede de hver Dag efter deres Maade herligen og i Glæde. De gjorde intet Andet, end at den Ene besøgte den Anden, og efterat de havde vel ædt og fraadset om Aftenen, stode de op at lege. Deres Leg bestod derudi, at de syngede og derhos spillede paa en liden Tromme, brugende pudserlige Geberder, ryttede med Hovedet, vriede og bøiede Ryggen og Lemmerne hid og did. Den Leg gik rundt, saa at naar En holdt op, begyndte en Anden igjen, og det varede indtil om Morgenen. Deres Sange og Viser gaa mest ud paa deres Næring og

Saandteringer, hvorudi Enhver prætenderer at have Ros og Forgang for den Anden."

"I det Hus, hvor jeg logerede, passerede og dette: Der var en Mand, som ikke var vel tilpas; men hvad Udfald denne Mand's Svagthed skulde faa, maatte en Gegefærting sige ham, hvilket skede paa denne Maade: Da den Syge havde lagt sig paa Ryggen, bandt hun en Rem om hans Hoved, som var gjort fast ved Enden af en liden Stok; dermed løftede hun den Syges Hoved op og atter lod det falde ned, og ved hver Gang hun løftede hans Hoved op med Stokken, spurgte hun ham om Noget, hvorpaa han svarede et eller to Ord. Undertiden syntes det, som det faldt hende tungt at løfte hans Hoved op. Allersidst begyndte Patienten at mumle og synge og sakraale høit i Veiret. Dette varede snart en hel Time, og imidlertid havde de lagt alle den Syges Klæder og Løi midt paa Gulvet. Sygdommens Natur prognosticeere (forudsæ) de derudaf, at dersom den Syges Hoved er tungt at løfte, saa dør han, men er det let, saa bliver han helbred. Efterat dette Averi havde Ende, spurgte jeg dem, hvad det var og skulde betyde. Svartil de svarede, at det skede, for at den Syge skulde blive helbred igjen. Jeg vilde straffe dem for deres daarlige Superstition (Overtro) og Indbildning; men jeg formaadede ikke at give dem nogen eftertryffeligg Korrektion (Trettesættelse) eller tydeligg at vise dem noget Bedre; dog saavidt jeg kunde, betydede jeg dem, at Gud alene, som er Herre over Himmel og Jord, han raader for, hvad enten Menneskene skal leve eller dø

Ellers vilde de gjerne høre, hvad jeg kunde fortælle dem om Gud. Enhver vilde gjerne have mig udi sit Hus at logere; saafuort jeg kom ind til Noget at besøge dem, maatte jeg strax fortælle dem Noget om Gud, hvilket jeg med de bibelske Billeder og Figurer ydermere betydede dem, hvorom de og syntes saare vel."

Den Familie, som forrige Vinter var hos Egede, fik ogsaa nu mod Vinterens Komme Hus her, ligesom en anden Familie. Derhos havde E. faaet et Par unge Grønlands-Gutter til Opfostring. Der var saaledes god Anledning for ham og hans Sommer til at øve sig i Sproget i den forestaaende Vintertid. Dette kom ogsaa vel med for en Mand, som sidste Sommer fra Hjemmet af var bleven sendt Egede til Medhjælp, nemlig Missionæren Albert Top. E. lærte ham naturligtvis, hvad han selv kunde af det vanskelige Sprog, og ved Aarets Udgang vare de komne saavidt, at de kunde lægge en Plan for de ombøende Grønlanderes kristelige Undervisning; de havde skrevet nogle enfoldige Spørgsmaal og Svar, og disse agtede de nu med Guds Bistand at indprente dem.

"Den 10de Januarii 1724 gjorde vi derfor hermed en Begyndelse og gif begge hen til de trende Huse, som stode i Nabolaget paa Den, ungefær (omtrent) en Fjerding Vej fra vores Koloni, udi hvilke Huse med Store og Smaa befandtes over 70 Knepper. Men som samme Grønlanderes Huse stode et lidet Stykke fra hverandre, tog vi vores Logemente, for at blive om Natten, udi det mellemste, at vi saaledes om

Dagen ogsaa kunde besøge de Andre. De lod sig forstaa, at de gjerne saa, at vi vilde blive hos dem og undervise dem noget af Guds Ord. Der vi den 12te Ditto vilde gaa til det tredje Hus, paakom os et slemt Snefog, som stod os lige i Ansigtet, saa vi ikke kunde komme derhen, men maatte begive os hen til vort eget Hus igjen."

"Den 18de Ditto gif Hr. Albert Top atter hen til næst foranmeldte Bildmands-Huse og forblev der hos dem indtil den 19de og havde imidlertid læst og syngt med dem, saa godt som han kunde, hvorved de og teede sig lærvillige og stikkelige nok."

"Den 24de gif jeg ogsaa hen til dem og tog ind i vort sædvanlige Logemente. Men den 25de om Morgenen tidlig kom der Bud til mig fra en Mand af det næste Hus derved, at jeg vilde strax komme til ham, saafom hans mindste Barn var meget sygt; hvilket han haabede jeg vel kunde hjælpe og helbrede. Men som samme Mand var en Angefok og Hergemeester, straffede jeg ham derfor og lod ham forstaa, at Gud var vred paa ham for hans Løgn og Bedrageri, og derfor var nu hans Barn sygt. Han bad mig, at jeg dog vilde bede Gud for hans Barn, at det maatte blive helbredt, og tilstod, at hans Kunst duede Intet osv. Jeg svarede, at jeg gjerne vilde bede Gud for hans Barns Helbred, men han skulde og selv tro og paakalde Guds Søn; lærte ham og derhos, hvad han skulde sige, hvilket han og sagde efter mig. Men efterdi Barnets Svaghed var saa stor, at der var intet Haab til Liv, sagde jeg ham, at Guds Søn vilde

ingenlunde, at hans Barn skulde leve; vilde han nu ikke, at hans Barn skulde komme til Djævelen udi Helvedes Ild, saa maatte han bede Guds Søn at tage det til sig udi Himmelen, og lade mig døbe det; thi Guds Søn havde befalet at døbe alle deres Børn, som tro, paa det de kunde blive salige; troede han nu, saa vilde jeg nok døbe det. Han svarede, han troede; bad mig iligemaade, der han saa, at jeg sad i Betænkning, om jeg skulde døbe det eller ei, at jeg vilde skynde mig at døbe hans Barn, førend det døde; hvilket jeg da ogsaa i deres Paasyn med Hjertens Paakaldelse til Gud i den hellige Trefoldigheds Navn forrettede."

"Strax efter at Barnet var døbt, gav det Manden op, hvorover Forældrene og alle de, som vare i Huset, begyndte en jammerlig Strigen og Klagen, som næsten varede i 2 Timer. Derefter svøbte de det ind udi et Rensdyr-Skind, og et Sælhund-Skind uden omkring, og bad, at jeg vilde bære det ud til dets Grav-Sted. Jeg sagde, at de selv eller deres Naboer kunde begrave det; men Barnets Fader svarede og mente, saavidt jeg kunde forstaa, at siden jeg havde døbt Barnet, kom det mig ogsaa til at begrave det, paa det at Barnet, naar de Andre vorte derved, ei igjen skulde blive urent og gjøres uværdigt til at komme i Guds Rige. Jeg maatte altsaa sive dem udi deres Begjæring og gif ud med Barnet og lagde det efter deres Anvisning i en liden Hytte, hvilken Forældrene siden med Skind og Stene vel tildækkede og forvarede."

"Endnu var Et, som var mærkeligt:

efter at alt dette før omtalte var bestilt, og vi vare komne ind i Huset igjen, traadde de frem og begjærte, at jeg og vilde døbe dem. Herpaa lod jeg dem forstaa, saavidt jeg kunde explicere mig for dem, at Gud vilde ikke, jeg skulde døbe dem, førend de først havde lært at kjende Gud og vidste hans Villie. Med hvilket Svar de da ogsaa lode sig nøie og gif bort. Thoorvel det nu hverken var i min Magt rettelig at betyde dem slige Ting, ei heller i deres Magt samme til Saligheds Brug og Nytte sig at applicere (anvende), saa var dog den Bevægelse og Estertanke, som Daabens Forretning og den Undervisning, jeg da kunde give dem, havde virket hos dem, ingenlunde at foragte, men hos mig foraarfagede en ikke ringe Trost og Fornøielse".

Baade E. og Albert Top besøgte nu oftere Grønlanderne og læste for dem; de "fandt endnu tildels samme Andagt hos dem som tilforn. Alene tidlig om Morgen", siger E., "naar Mandfolkene hastede at fare ud paa Søen for deres Næring at søge, og jeg da vilde opholde dem, da var Andagten liden og saa godt som ingen".

Engang, da E. læste for dem, vare nogle Fremmede tilstede, som vare komne i Besøg, deriblandt En, "som var en ret Skalk og Skarn og ved sin Skalkhed og Aberi, med Ord og Gebærder, søgte at føre de Andre fra den sædvanlige Skikkelighed og Agtpaaagivelse." E. truede dem da med, at hvis de ikke vilde være skikkelige, "skulde der komme mange grumme Folk der til Landet for at holde dem i Tugt og Awe og slaa dem ihjel, som vare modvillige og

bespottede Gud." Dette skræmte dem, saa de kom og undskyldte sig, bade, at E. ikke vilde gjøre dem noget Ondt, og lovede at være skikkeligere. Men Dagen efter, da den omtalte Mand, som var "en Angekof og Sengen-Mester", holdt paa med sine Kunster, straffede E. ham derfor og sagde, han var en Løgner, der Intet kunde formaa, men Gud, Himmelens og Jordens Skaber, skulde de paafalde om Alt, hvad de behøvede. Han "blev dog ved sit Uveri." E. anstillede sig da, som han blev meget vred, fik fat paa en Kjev og lod, som han vilde slaa ham dermed. Herover blev han meget bange, lod sit Gjøgeri fare, gik ud af Huset og for sin Vej.

Den 22de Februar tiltraadte E. den Nordreise, som han fra Høsten af havde tænkt paa. Det var den skarpeste Tid af Vinteren; men skulde Reisen gaa for sig, maatte det være nu. Flere Gange, tildels flere Dage i Nød laa de veirfast formedelst Frost og Storm og Is. Han tilbragte da Tiden med at tale med de Grønlændere, han var til Huse hos, og undervise dem om gudelige Ting. Det, Grønlænderne nu som ellers toge sig mest til Hjerte, var Undervisningen om Verdens Undergang, Kristi Tilkommelse til Dommen og de Dødes Opstandelse, som satte dem i Forførdelse.

Engang naaede han med stor Møie frem til et Sted, hvor en Grønlænder-Familie holdt til i et Telt ganske alene, langt fra andre Folk. Her maatte han blive den Dag og Nat; Folkene maatte skiftes til at være inde og varme sig i Teltet, som ikke kunde rumme dem alle; men sjønt Teltet var tækket

med dobbelt Henskind, var det dog ganske hvidt indentil af Sne og Rim. E. fortalte Familien om Gud, og Manden, som syntes forstaa, at Præsten maatte være en Angekof, spurgte ham, om han vidste, at han, Grønlænderen, snart skulde dø. E. svarede Nei, det vidste han ikke; thi Saadant vidste alene Gud. So, gjentog hin, en af deres Angekofere havde i Winter, da han hegede, faaet vide, at han skulde dø inden Sommeren. Dette var Marsagen til, at de boede her i Telt, sjønt det endnu var haard Winter; han havde nemlig strax efter Spaadommen brudt op fra sin Winterbolig og flyttet hid, hvor der var god Anledning til Menjagt, for at Konen og Børnene ikke skulde være ganske uden Nød og Klæder, naar Manden døde. Her var Anledning for E. til at tale et Trostens Ord til de bedrøvede Folk, og det lykkedes ham at betage dem deres Frygt og vække Tillid til Gud. De stakkels Mennesker bleve meget glade og lystige og sagde, at de vilde aldrig mere tro Angekoferne, da de vare saadanne Løgnere og Bedragerere. Manden var ogsaa meget glad i at høre paa Egedes Undervisning og kunde ikke nofsom forundre sig over Guds ubegribelige Magt og Visdom, da E. fortalte ham om Himmelen, Solen og Stjernerne. Han maatte ogsaa tegne det for ham paa et Bret, for at han ikke skulde glemme det, men ogsaa kunde fortælle de andre Grønlændere det.

"Det var at ønske", skriver Egede, "at disse arme Mennesker maatte faaret fort i sliq V. gjærlighed efter Guds Ord at høre, som det tegnede sig hos dem i Begyndelsen; men

man har, desværre! med Bedrøvelse fornummet, at Mauge ere blevne kjede af at høre mere derom, foregivende, at de havde hørt det saa ofte og vidste det nu allsammen. Saaledes ere de af samme Tanke som mange Mund-Kristne, som sætter Troen i en blot Videnskab, uden ret at øve den og sig til salig Brug at anvende. For saadan Blindhed og Fordærvelse fri og frelse Gud dem og os alle ved sin Raades Kraft for Jesu Skyld!"

Paa denne Rejse skulde de engang gennem et Sund mellem en Ø og Fastlandet. Men de fandt Sundet lukket med Is. E. bestemte sig da til at sætte ud til Havs for at seile udenom den med dens høie Klipper og Fjorberge. Grønlanderne raadede ham derfra og sagde, at det var ugjortligt formedelst den Mængde Is, som laa ogsaa ude ved Havsgabet; men han maatte dog forsøge paa det. En Grønlander, der fulgte med som kjendt Mand paa Rejsten, negtede at gaa i Baaden; men E. lod ham bære i Baaden og satte fra Land. Det befandt, som Grønlanderne havde sagt: Drivis, saa langt man kunde øine ud over Havet. Der maatte søges efter Abninger, og ofte saa det ud, som de skulde staa fast. Det blev en besværlig Dag. Men de kom dog frem sent ud paa Natten til nogle Grønlanderhuse, hvor man blev høilig forundret ved at se dem komme den Vej.

Den 21de Marts kom de tilbage til Kolonien efter 4 Ugers Anstregelser og Lidelser. Egede var nu bleven kjendt med Folket og Landet paa en lang Strækning, og ved en Ø, som Grønlanderne kaldte Nepi-

jene, omtrent 40 Mile fra Kolonien, blev der endnu samme Mars Sommer paa Egedes Raad anlagt en ny Koloni, da dette Sted laa belevigt for Svafangsten (i Nærheden af det nuværende Hølstainborg, det eneste Sted, hvor Svafangsten endnu lønner sig.) Et af de Skibe, som kom fra Fædrelandet, gik did med ialt 21 Mand, som skulde indrette sig Winterbolig og gjøre en Begyndelse paa dette nye Sted. Missionspræsten Albert Top var med, og han fik ogsaa med sig en af Egedes smaa Grønlander-Gutter til Hjælp ved den fortsatte Dvælse i Sproget.

Med de to Skibe, som denne Sommer (1724) kom fra Fædrelandet, fik E. den glædelige Tidende, at Kompaniet fremdeles var bestemt paa at fortsætte den grønlandske Handel, helst siden Kongen allerede naadigst havde bevilget et Lotteri til Verkets Understøttelse — et Middel, som (saa underligt det kan synes for os) i hine Tider oftere sees at have været anvendt til almennyttige Ansiggenders Fremme. Da det imidlertid ikke havde det forventede Udsald, saa at Kompaniet endog en Tid tænkte paa at opgibe det hele Foretagende, taakte dog Egede endnu ikke Modet, men ytrede sig saaledes om Sagen: "Sag ved, at skjønt alle Menneskers Hjertes og Hænder ere tillukte, Gud dog skal udfinde Veie og Midler til sit Navns og sin Gæres Udbredelse. Den alene vise Gud vil herved lære baade mig og Andre, at vi ikke skal sætte vor Lid paa Mennesker og menneskelige Midler, men paa Gud, som vil og bør have Gæren for Alting, og derfor efter sin Visdoms Raad sine mæg-

tige Gjæringer udi største Skrøbelighed pleier at udføre, saa hver kan sige: Det haver Herren gjort!"

Et Skib, som om Sommeren 1724 gik hjem, fik en ung Grønlænder med ved Navn Poek. Han havde om Vinteren været paa Kolonien og fik nu Lyft til at se Egedes Land og Folk. Da det kom til Stykket, blev han bange; men E. fik en anden Grønlændergut overtalt til at gjøre ham Selskab, og saa gik det. Grønlænderne havde tildels ganske ringe Meninger om Europæerne, som de ansaa for Folk, der hverken havde Land eller Hus, men idelig maatte søve om paa Søen. Naar nu Poek og hans Kamerat kom hjem, kunde de saa Andet at høre.

Den 13de August tog E. sin Hustru og sine to smaa Døtre med sig og reiste ind i en af Fjordene indenfor Kolonien. Her skulde Fruentimmerne saa se det deiligste Sted i Eggen og i nogle Dage forlyste sig der. Folkene skulde med det Samme slaa Sv til de Creature, som man nu havde paa Kolonien. Veiret begyndte denne lille Udflugt. De fik saa meget Græs, som Baaden kunde føre. Den 18de Mai havde E. faaet noget Korn herinde; det stod vakkert nok, med store Ager; men der var endnu ingen Kjerne. Han havde ogsaa faaet Ræper, og de vare ligeledes kun smaa. Ellers fandt de, at her var deiligt og fornøieligt at være, kun at der var en forfærdelig Mængde Myg. Nogle Grønlændere holdt til her; flere vare længere oppe til Fjelds paa Menjagt. E. og nogle af hans Ledsgere gik ogsaa et Stykke op i Marken for at forsøge, om de kunde komme i Færd med Nenen; de saa den nok, men

traf ingen; de fik kun stude et Par Sæver og nogle Myper. Derst oppe paa Fjeldet kunde de se langt ind over Landet, men saa Intet uden idel Is, hvormed det hele Land mod Nord og Syd saa bedækket, "som var fælt til at se." Da det slaaede Græs var blevet tørt, reiste de derfor den 18de. Paa Hjemveien besøgte de nogle af sine Folk, som laa paa Lagessferi og i denne Uge havde faaet 3 Tønder Lag. Den 19de kom de hjem. Da Kornet den 13de September blev hentet hjem, var det endnu ganske grønt og havde liden Kjerne.

Egede vedblev baade paa Reiser og hjemme ved Kolonien at under-vise Grønlænderne om Gud og hans Ord; ofte havde han ogsaa Glæde af dem, men til andre Tider viste de igjen Modvillighed og hængte ved den gamle Overtro. Engang da han var hos Naboerne og under-viste dem, fik han se en liden Dreng med en saakaldet "Angvoak" bundet om Halsen, det er en Amulet eller et Tryllemiddel (som et Stykke gammelt Træ, Kjøvebenet af en Næb, en Navneklo eller deslige), hvilket de tro skal bevare for Dudi. Egede slog Amuleitten af Barnet, kastede den væk, og irettesatte Folkene for, at de føre med Sigt og dog vilde indbilde ham, at de troede og agtede paa hans Undervisning; han saa jo nu, at de holdt sig mere til sine Angetofers Løgn og Bedrageri, hvormed de gjorde Djævelens Villie. Men en af dem viste sig trodsig, tog den hængte Angvoak op og mente, der var ingen Djævel til. Paa Egedes Spørgsmaal, om han da ikke troede, at der var nogen Gud og Skaber heller, eller hvoraf han

ellers mente, at Himmel og Jord havde sin Oprindelse, blev han kun endnu ivrigere og svarede: Nei, der var ingen Gud, for han havde ikke seet ham, og han mente, at Himmel og Jord var saa af sig selv. "Det havde vel været fornøden", siger Egede, "med Eftertryk og forstaaelige Ord at kunne overtyde ham om hans Vantro og Wildfarelse; men som Usuldkommenhed udi Sproget endnu forbød mig Sligt, nødtes jeg til at lade det blive derved for denne Gang og forlod dem."

En anden Gang maatte han, da de gjorde ham "megen Fortræd med deres Aberi" og foragtede hans Undervisning, atter true dem med, at hvis de vedbleve saaledes, skulde der komme mange Folk til Landet og straffe dem for deres Uffikkighed, ja følge efter dem, hvor de flyttede hen. Dette skræmte dem, saa de bade ham om Forladelse og lovede at give Agt paa hans Undervisning. Nu fortalte han dem ogsaa om Djevelen og om Syndefaldet og sagde, at den Tongarsuk, som de troede paa, og som deres Angefoker talte med, var lig Djevelen, som gjerne vil hindre Menneskene i at tro paa Gud og blive salige.

Naar han foreholdt dem, hvor ligegyldige de vare for de Ting,

som angik deres evige Salighed, og hvor liden Uttraa de viste efter Gud og hans Gimmerige, "svarede de, at de forstode saadanne Ting ikke, thi de af Barndommen ikke havde hørt derom. Gvilket, desværre, og var Sandhed."

Engang døde en gammel Mand af Naboerne. Da E. spurgte, hvorfor de ikke havde ladet ham vide om hans Sygdom, at han kunde kommet og trøstet ham og undervist ham, svarede de, at han ikke havde tænkt, han skulde dø saa hastigt: "Dog alligevel havde han altid talt om, hvad han havde hørt af mig om Gud og Gimmerige, og sagde efter min Undervisning, at han der skulde finde sine Egne igjen. Denne Mand tror jeg ogsaa var noget Godt hos; thi naar jeg som sædvanlig læste for dem, satte han sig altid ved min Side og gav nøie Agt paa, hvad jeg talte. Sidste Gang jeg var henne hos dem, klagede han for mig, at han ikke var vel tilpas; jeg svarede ham og sagde: Imens vi ere her i Verden, da ere vi oftest svage og skrøbelige, men naar vi komme til Guds Rige, skal vi ikke vide af nogen Sygdom mere. Ja, sagde han, det tror jeg ogsaa, derfor er jeg ei heller bange for Døden." (Fortsættes.)

Jane Grey, Dronningen i ni Dage.

Et Blad af Englands Historie.

Der findes i London en gammel, bred Grave, et Mindesmærke om den tidlige Middelalder, hvis Navn alene er tilstrækkeligt til at vække et

halvt Aarhundredes Grindringer. Hvem har ikke hørt om Londons Tower? Ensomt som et mørkt Billede paa henfarnes Lieder staar dette Kastel paa en Høi ved Themsens Bende, der besyde dets Mure. Nu er der stille i Gaardene, som for-dum vare Vidner til prægtige kongelige Optog. Nu ere Hængslerne tomme, og Jorden har for længe siden drukket det Blod, som her blev udgydt.

Kun Kronjuvelerne opbevares nu paa dette Sted; desuden findes der en meget mærkvaerdig Baabenssamling, som er opstillet i den gamle Hal, og Fremmede komme daglig for at bese disse Skatte. Forresten hersker nu Fred her, og man hører undertiden Militærmusik, naar Soldaterne exercere paa en af de aabne Pladse. Og dog skride Skyggerne fra gamle Dage frem, naar man vandrer over Tower-Hill. Skafottet (Retterstedet) reiser sig for vore Dine. Hvi er Vinduet, bag hvilket Kong Edwards Sønnen myrdedes i sin Ungdom, medens de sov. Her faldt Anna Boleyns og Katharina Howard's Hoveder; disse Henrik den Ottendes skjønneste, ullykkelige Gemalinder. Der tog Lady Russell heltemodig Afsked med sin ædle Gemal....

En sørgelig Dødens Skare drager os forbi med mangt et yndigt, ungdomsfriskt Hoved, som her for tidligt maatte bøje sig. Dog er der et iblandt dem, som forekommer os yndigere end alle de andre: det er Lady Jane Greys.

Lady Jane Grey, en Patterdatter af Kong Henrik den Ottendes yngste Søster, som havde været gift med en Hertug af Suffolk, blev i

sit 17de Aar formælet med Lord Guilford Dudley, en Søn af Hertingen af Northumberland. Hun elskede sin Gemal og førte med ham et lykkeligt Liv paa sit Landgods, Sion House ved Themsen. Hun var en Dame med en særdeles indtagende Personlighed, venlig, alvorlig, beskedent og overordentlig dannet. Hun havde faaet en lærd Opdragelse, læste de græske og romerske Klassikere, og ligegyldig for sit Kjøns og sin Stands almindelige Bestjæftigelser og orkesløse Tidsfordriv helligede hun sig til gudelig Eftertanke og alvorlige Studier.

Men bag denne stille Lykke lurede en ærgjerrig Politik med Planer, hvorefter Lady Jane Intet anede.

Det var i Aaret 1553—et betydningsfuldt Tidspunkt i Englands Historie. Katholicismen og Protestantismen stredes just paa disse Lieder om Herredømmet i Landet. Allerede den vilkaarlige, vellystige og grusomme Henrik den Ottende (Konge 1509—1547) havde afbrudt al Forbindelse med Paven i Rom og erklæret sig selv for den engelske Kirkes Overhoved. Klostrene blev efterhaanden ophævede, og det rige Kirkegods blev for en stor Del inddraget under Kronen. Den bekjendte Erkebiskop Cranmer, som i Tydsland var bleven bekjendt med og stærkt paavirket af Luthers Lære og havde vundet Kongens Yndest, benyttede sin Indflydelse til at søge indført en renere Kristendom og til at udbrede Bibelen, der blev oversat i Folkesproget; men han maatte gaa frem med stor Varsomhed paa Grund af Kongens lunefulde Sind og Had til Luther. Og skjønt Kongen havde kuldkaftet den papistiske Kirkeor-

den, vare dog hans Meninger om Læren fremdeles væsentlig katholske. Reformationen havde saaledes endnu kun liden Fremgang i Henriks Regjeringstid. Større blev den, da ved hans Død 1547 hans Søn Edward den Sjette fulgte ham paa Thronen. Denne var endnu kun 9 Aar gammel, og hans Opdragelse var betroet Erkebiskop Cranmer. Desuden var hans Morbroder, Hertugen af Somerset, som var Protektor (Rigsforstander), en ligesaa ivrig Protestant som Cranmer. Saaledes indførtes under Edwards Regjering en Kirkeforbedring i England, der dog i den egentlige Lære var mere kalvinistisk end lutherisk.

Men den unge Konge havde en meget svagelig Helbred, og naar han døde, vilde hans ældre Halvsøster Mary, som var ivrig katholsk, være nærmest berettiget til Englands Throne. Det protestantiske Parti og navnlig den stolte Dudley, Hertug af Northumberland, forestillede derfor Kongen, at han heller (med Forbigaaelse af den katholske Mary og da ogsaa af sin anden Halvsøster Elisabeth) burde testamenterer Kronen til den skjønne og ædle Lady Jane Grey. Kongen viste sig ikke uvillig hertil, og i det glade Haab engang at faa en Sønnesøn paa Englands Throne fik Hertugen af Northumberland istandbragt Aegteskabet mellem sin Søn Guilford Dudley og Jane Grey. Sex Uger senere døde Kong Edward efter at have undertegnet det omtalte Testamente, der indsatte Lady Jane til hans Eftersølgerske. Dette var den 6te Juli 1553.

Smidlertid levede den unge Lady Jane, tilfreds med sin beskedne Lod,

fjernt fra Verdens Larm mellem sine Bøger, ganske ubejænt med de ærgjerrige Planer, der beredte hende en saa sørgelig Skjæbne. Medens Sommer vinden susede gjennem Træerne udenfor hendes Vinduer, blev hendes Navn, uden at hun anede det, udraabt i Londons Gader, og Herolder proklamerede hende med Trompetkrald som Dronning af England.

Hun havde elsket Kong Edward som en Søster, hun havde leget med ham, delte hans Hemmeligheder og Forhaabninger, og ved Efterretningen om hans Død faldt hun i Afmagt. Den Deputation, der sendtes til hende for at hilse hende som Dronning, fandt hende fordybet i den græske Filosofo Platons Bog om Sjælens Udbødelighed. Hendes Hjerte, der var opfyldt af Æmhed for hendes Gemal, havde aldrig været berørt af Ærgjerrighed, og den Efterretning, at hun skulde ombytte sit stille, skjære Landsfæde med Englands Throne, bragte hende til at fælde Taarer. Hun vægrede sig længe ved at modtage den skjæbnesvangre Stilling; hun forsvarede sin kongelige Frænde, Marys, større Ret og erklærede, at hun foretrak at forblive i den Stand, hvori hun var født. Men da man sagde hende, at det var Kong Edwards sidste Willie, som kaldte hende til Thronen, og da hendes Svigerfader, Fader og Gemal trængte haardt ind paa hende, gav hun endelig efter; hun reiste sig og udtalte for de tilstedeværende Stormænd, at hun aldrig havde tænkt sig Muligheden af en saadan Ophøielse, men at Gud, saafremt hun var kaldet til at regjere, nok vilde give hende Kraft til at gjøre

det til hans Ære og Folkets Gavn. Og saa tog hun med tungt Hjerte Afsted med sine Bøger, sin lille Lykke og—sit Liv.

Mary og hendes Parti feirede, og Jane Grey blev, da hun havde været Dronning i 9 Dage, sat i Fængsel tilligemed sin Gemal og sine Tilhængere.

Hertugen af Northumberland, Op-havsmanden til den hele uheldige Bevægelse, blev dømt til Døden. Vagten var allerede marscheret op, Blokken opstillet, og Skarpretteren ventede med Ægen, da Hertugen udfandt, et Middel til at forhale Døds-fundt: han sølte pludselig Trang til at blive Katholik og høre Messe. Forberedelserne dertil bleve ogsaa strag truffene. Hans Bei til Kapellet førte lige forbi Jane Greys Vinduer, og den unge Dame saa med Smerte og Undseelse, at Helten fra tyve Valpladse søgte at vinde en kort Livsfrist ved at stifte Tro. Omvendelsen befriede ham imidlertid ikke fra at dø under Boddølsen.

Da En sagde til Lady Jane, at Hertugen maasse havde haabet at opnaa Tilgivelse derved, udbroød hun, idet hendes Mine lignede: "Tilgivelse ved at svigte sin Tro? Han har bragt mig og min Slægt i grændseløs Glendighed ved sin Urygghed. Ligesom hans Liv var slet, var ogsaa hans Død. Jeg beder Gud, at hverken jeg eller Noget af Mine maa dø saaledes. Gud forbyde, at jeg, om jeg end er ung, skulde svigte min Tro af Kjerlighed til Livet. Hvor meget mindre burde da han have gjort det, han, som var til-aars og ikke kunde have haft lang Tid tilbage. Kristus har sagt: Den, der fornægter mig for Menneskene,

han vil ogsaa jeg fornægte for min himmelske Fader".

Hun selv sad som Statsfange i Tower. Endnu den Dag i Dag viser man det Stengemak i Beauchamp-Laarnet, hvor hun blev indsat. Man stiger op ad en mørk Stentrappe, og gjennem svære Egetræs Døre med Ithtte Jernbeslag kommer man ind i "Lady Janes" Bærelse. Det er koldt og øde derinde; kun sjelden baner den friske Luft sig Bei gjennem Vinduet, og det er kun af Nysgjerrighed den Fremmede betræder det nøgne Stengulv. Men paa Væggen ser man endnu Navnene "Dudley, Jane" og derunder deres Dødsaar: "1554", med tydelige og faste Træk, som om de vare indgravne igaar. Tankefuld bliver mangen Vandrer staaende foran disse to Død paa en Fængselsmur, dette Gravmæle over en Kjerlighed, der smilede et Dieblit og saa maatte gaa i Døden.

Her hensmægtede det uheldige Par omtrent et halvt Aar. Det er sandsynligt, at Dronningen gjerne vilde have staaet sine to unge Slægtninges Liv; men Begivenhedernes Gang er undertiden mægtigere end Kongernes Beslutninger. I Begyndelsen af Aaret 1554 udbroød en Opstand, foranlediget ved Rygtet om, at Dronningen vilde ægte en spansk Prinds. Vel blev den dæmpet, men den havde til Følge, at Spaniens Venner søgte at overtale Mary til Strengbed mod Spaniens og Katholicismens Modstandere. Blandt de udfæede Offere vare Lord Dudley og Lady Jane, til hvis Senrettelse Dronningen omsider gav sit Samtykke.

Nu bleve de to stillet ad, og Jane

blev alene i det ensomme Fængsel. Hun havde Intet tilbage uden de to Navne, som Dudley's Gaand havde ridset paa Væggen, sin Læsepult med de store Foltobind og Mandolinen (et Slags Cithar), som urørt var stillet op mod Væggen.

Dog jo—ved sin Ungdom, Ustydighed og Skjønhed havde hun vundet Manges Hjerter. Selv Dronningens Skriftefader, Feckenham, var blandt disse. Han talte til hende om hendes Spjel, om Menneskets Synder og om Angerens Nødvendighed; men han fandt hende forsonet med Verden og med sin Gud. Han talte til hende om Tro, Frihed, Selligjørelse, om Sakramenterne, de hellige Skrifter, den hellige Kirke; men hun kjendte alle disse Ting bedre end han selv, og hun førte et Sprog, som endog gik langt over hans Faaevne. Omfider bragte hun Ordstriden tilende ved at minde ham om, at da hun kun havde faa Timer tilbage her i Livet, burde man ikke hindre hende i at tilbringe denne korte Tid i Bøn til Gud.

Dronningens Skriftefader blev rørt. Han indsaa, at det var umuligt at føre hende over i den romersk-katholske Kirkes Skjød inden den til Henvættelsen bestemte Tid, og han udvirkede derfor omfider hos Dronningen en Udsættelse af Henvættelsen. Men Lady Jane var ubevægelig. Det smerte hende, at han havde uleiligt sig til Dronningen, thi det kunde aldrig falde hende ind at svigte sin Tro. Hun var beredt til at dø paa Dronningens Befaling. Hendes eneste Dristelse var, at man vilde forunde hende No til at forberede sig paa at gaa Døden imøde.

Denne Uroffselighed bragte Dro-

ningen til Maseri, og nu gjorde hun Alt, hvad hun kunde, for at forbitre Lady Janes sidste Timer. Hendes værste Plageaander vare de katholske Præster, som sendtes til hende. De lodde sig ikke afvise, og efter at være trængte ind i hendes Værelse vilde de ikke gaa. Lady Jane fandt sig taalmodig deri, men blev fast i sin Bekjendelse.

Da det blev bekjendt i Tower, at Dødsdommen var fældet, og at Lady Jane skulde henrettes Mandag Morgen (den 12te Februar 1554), kappedes man om at faa et Mindetegn fra hende, et Ord fra hendes Læber, et Blik fra hendes Øie.

Dagen før deres fælles Dødsdag sønstede hendes Gemal, Lord Dudley, at se hende endnu engang. Men hun vægrede sig derved og lod ham sige, at Afstedsmerten vilde overmande dem og berøve deres Sjæl den Fastsjæl, som deres nære Endeligt krævede. Stiksmisken, sagde hun, vilde jo kun vare et Dieblif, og saa vilde de for stedse blive forenede der, hvor Død, Skuffelser og Ulykker ikke mere kunde naa dem eller røkke deres evige Salighed.

Hun tilbragte hele Søndagen med at læse og bede. I hendes Bog, en græsk Udgave af det nye Testamente, bemærkede hun et ubestrevet Slutningsblad, og derpaa skrev hun til sin Søster, Katharina Grey, følgende Anier:

"Denne Bog, som jeg sender dig, er ikke udvendig besat med Guld, men dens Indre er mere værd end alle Edelfstene. Den indeholder, flere Søster, Herrens Lov, hans Testamente og sidste Willie, som skal føre dig til den evige Glæde".

I Bøn og med from Fatning ventede hun den skjæbnevangre Time. Da lød St. Peters lille Klokke i Tower. Lady Jane traadte hen til Vinduet, aabnede de smaa blindfattede Ruder og betragtede sin Gemal, der førtes forbi til Ketterstedet. Fra Vinduet af gav hun ham endnu et sidste Grindringstegn, og hendes Pilsen, Bøn og Taarer ledsagede den elskede Mand til Bloddommens Fuldbyrdelse. Hun knælede og bad saa længe ved det aabne Vindu, til Konstablen i Tower kom for at hente hende til hendes sidste Gang. Tre korte Klokkeslag sagde hende, at det brunlokkede Hoved, hun havde elsket, var faldet; men med Stoltthed erfarede hun af Konstablen, den ædle Sir John Gay, at Lord Dudley havde lidt Døden med Ro og Fatning. Sir John udbad sig en Grindring om hende; hun gav ham sin Bønebog, paa hvis første Blad hun skrev: "Den menneskelige Retferdighed har uedbrudt Dudleys Legeme, men Guds Naade vil være med hans Sjæl. Har mit Fælttrin forjænt Straf, saa tør dog maaske min Ungdom gjøre Regning paa Tilgivelse. Gud og Efterverdenen være os begge milde Dommere!"

Isfort en fort Kjole vandrede hun til Døden med en Bønebog i Haanden og et himmelsk Smil paa det forklarede Ansigt. Da hun kom ned i Gaarden, lød St. Peters Klokke atter, denne Gang for hende selv, og en fort Kiste med hendes Gemals affjælede Legeme blev baa- ret ned over Tower Hill lige for hendes Dine; men hun vakkede ikke. "O, Guilford, Guilford!" raabte hun, "hvad du har prøvet, og jeg

nu skal prøve, er Intet mod det Herlighed, vi i Dag skulle nyde i de Saliges Boliger". Da hun var kommen op paa Skafottet, sagde hun til den forsamlede Skare af Tilskuere:

"Jeg er kommen hid for at dø. Kampen imod Dronningens Thronbestigelse var ulovlig; men for eders og min himmelske Faders Ansigt erklærer jeg mig uskyldig deri". Efter et Dieblis Taushed, under hvilken hun ligesom hevedes op over denne Verden, som hun nu skulde forlade, vedblev hun: "Jeg beder eder alle være Vidne til, at jeg dør som en Kristen og at jeg kun haaber min Frelse af Guds Barmhertighed for hans enbaarne Søn, vor Herres og Frelsers Jesu Kristi Blods Skyld. Og nu, gode Kristne, beder jeg eder at forene eders Bønner med mine". Derpaa knælede hun og bad Fæckenham om Tilladelse til at fremjæge en Psalmes, hvilket han nøiende besvarede med Ja, hvorpaa hun med klar Stemme fremjægede Psalmen: "Gud! vær mig naadig efter din Misfandhed". (Ps. 51.).

Efter det sidste Vers reiste hun sig, gav sine Handsker og sit Tørklæde til sin Kammerpige, sin Psalmesbog til Konstablen, løsnede derpaa sin Kjole og astog sit Bende-smykke. Da Skarpretteren vilde hjælpe hende, stødte hun blidt hans Hænder bort og bandt selv et hvidt Tørklæde for sine Dine. Vøddelen faldt ned for hendes Fødder og bad om Tilgivelse for den Gjerning, han nu skulde udføre; hun svarede med at tilhviiste ham nogle saa Ord, fulde af Medlidenhed. Derpaa bad hun ham hoi om at gjøre det hur-

tigt. Sdet hun knælede ned, vendte hun sig endnu engang om og sagde: "Kan jeg ogsaa stole paa, at De ikke hugger til, før jeg har lagt mig tilrette?" "Ja, Madame", svarede han. Nu ledte hun med Hænderne efter Blokken, da Bindet for Vinene hindrede hende i at se. En af de Tilstedeværende førte hendes Hænder hen til Stedet, hun lagde sit ædle Hoved paa Blokken, udstrakte sit Legeme og raabte: "Gud, i dine

Hænder befaler jeg min Aand!" Da faldt Dren, og Jane Grey var indgangen til den evige Hvile.

Mange Flere maatte under "den blodige Mary" lide for sin Tro; Protestanterne forfulgtes med Baal og Brand; Erkebiskop Cranmer selv blev levende brændt. Men heldigvis døde hun allerede 1558 og efterfulgtes af sin Halvsøster, den protestantiske Elisabeth.

Blandinger — Nytt og Gammelt.

De Ægyptiske Pyramider ere, som bekendt, opbyggede af firkantede Stene, hvoraf nogle ere 20 Fod, de fleste over 10 Fod lange, og indvendig vare de beklædte med polerede Stenplader, der dog nu ere saagodtsom forterede; thi Tidens Tand gnaver langsomt, men sikkert, og de faste Masser, der flere Gange ere blevne angrebne af Fiendehænder, have langt bedre kunnet modstaa de menneskelige Udælgelsesforsøg end Tidens Indvirkning.*) Længs Foden af Pyramiderne ligger der en Mængde Grave, i hvilke Faraonerens tro Mænd hvile, og i Klippen ved disse Grave er indhugget de Afdødes Navne samt Billeder med Hentydning til deres Liv og Virksomhed. Nogle af disse mærkelige Billeder ere borttagne og kunne findes paa flere af de større Mu-

seer i Europa, hvor det bemærkes om dem, at den fine Stenmasse efterhaanden smuldrer bort. Denne Hensmuldren viser sig ved selve Pyramiderne i saa hoi Grad, at man langs med Foden af dem træffer hele Høbe af et glat, grovt Støv, hvorpaa man ikke kan gaa uden at glide. Hvoraf bestaar du dette Støv?

Det er en bekendt Sag, at der mange Steder paa Jorden, dels paa det tørre Land, dels i Sumpe og paa Havets Bund, findes uhyre Opbygninger af Levninger af Fortidens mikroskopiske eller meget smaa Dyr, hvis Skaller ere sammenklebede i faste, sten- eller kalkagtige Masser, og at der f. Ex. i mange af de Stene, vi bruge til vore Bygninger, ligger Tusinder af saadanne Skaldyr begravede. Næsten hele Paris er saaledes bygget af mikroskopiske Skaldyr. Ifølge den franske Naturforsker Pouchet bestaar en

*) En interessant Skildring af "et Besøg i den store Pyramide" kan læses i "For Hjemmet", 1ste Bind, Side 260 ff.

Strækning af den arabiske Bjergkjæde, der løber langs med Nilen, og hvorfra man antager, at Materialet til Pyramiderne er hentet, af Levninger af en Art saadanne meget smaa Skaldyr, Nummuliter, der skildres saaledes: Navnet kommer af deres ydre Form, som er skivedannet og fladtrykt, saa at den minder om en liden Mynt (paa Latin *nummus*). Mange af Dyrene ere meget smaa, andre naa en Lindses Størrelse. Der har i Jordens tidligere Perioder været saa stor en Overflod af disse Dyr i de Have, der bedækkede nogle af vore nuværende Fjælllande, at deres Kalkskal-ler have dannet storartede Bjergmasser. I den arabiske Bjergkjæde ere de saa talrige og saa tæt opdyngede ovenpaa hverandre, at der næsten ikke findes noget Windemiddel imellem dem. I forskjellige Egne af Vore Ægypten, som jeg har gennemstreift, bestaar Orkenen blot af et tykt Lag Nummuliter, paa hvilke saavel de Rejsendes som Kamelernes Fødder glide og efterlade meget dybe Spor.

De ægyptiske Pyramider, disse Faraonernes uhyre Gravkamre, som ere omgivne af Grave, ere saaledes selv kun en Opdyngning af forstenede Lig. Skaberens har her aabenbaret sin uendelige Magt i Naturen ved at lade Individernes vidunderlige Frugtbarhed opveie deres ringe Størrelse. "Levningerne af visse mikroskopiske Smaadyr", siger Lamarck, "have udøvet en langt større Indflydelse paa Jordforpen end Levningerne af de Elefanter, Næshorn og Hvaler, som forbause os ved sin uhyre Størrelse."

Om Anna Boleyn, den anden af

den engelske Konge Henrik den Ottendes 6 Gemalinder og Moder til den berømte Dronning Elisabeth, fortæller man, at hun samme Dag, som hun blev henrettet, skrev til Kongen, der havde dømt hende til Døden for ubevist Utroskab: "Fra en simpel Frosken gjorde De mig til Marquise, fra Marquise til Dronning, og fra Dronning vil De nu gjøre mig til en Helgen. Jeg takkede Dem, hver Gang De saaledes ophøjede mig; jeg takker Dem ogsaa idag."

En mærkelig Sanger. Den norske Forfatter og vældige Jæger Barth fortæller blandt Andet om et Besøg, han aflagde i Danmark hos den bekjendte Oberstløjtnant Helgesen, ligeledes Nordmand af Fødsel og en gammel Jæger, som modtog sin Landsmand med stor Forekommenhed. Da de havde passiret en Stund, gik Helgesen et Dieblit ud af Værelset for at give Ordre angaaende Middagen (han var nemlig ugift), og Barth blev alene.

"Ikke før var Helgesen gaaet ud og det var blevet stille i Værelset, idet jeg forblev rolig paa min Plads i Sofaen, førend min Opmærksomhed fængsledes ved en egen besynderlig Fløiten af en længere sammenhængende Melodi, der, skjønt jeg ikke troede, den kunde frembringes af noget Andet end en menneskelig Stemme, ikke desto mindre hørtes, som om den skulde komme fra den Krog af selve Værelset, der var nærmest det Vindu, udenfor hvilket Skildvagten stod posteret. Da dette forekom mig besynderligt, gik jeg flere Gange hen til Vinduet for at se, om det ikke alligevel var Skildvagtens, der fløitede paa denne eiendom.

melige Maade. Men hver Gang jeg i denne Hensigt forlod min Plads, hørte Lyden op, og naar jeg kom til Vinduet, stod Skildvagten og stirrede hen for sig og saa ud, som om han tænkte paa alt Andet end at sløite. Ved endelig at holde mig rolig paa min Plads og se mig nærmere om i Bærelset, efterat Fløitningen igjen var begyndt, opdagede jeg omsider, at det var en Dompap, der sad og morede sig paa denne Maade i sit Bur i den omtalte Krog af Bærelset, hvor det paa Grund af Stygningen fra Vindusgardinet var temmelig dunkelt, saaledes som Lyset netop faldt ind. Jeg vidste vel, at Dompapen kunde afrettes til at sløite sammenhængende Stykker, men havde dog ikke troet, at den kunde gjøre dette med den Færdighed, som her var Tilfældet, hvorfor det ikke morede mig lidet at sidde og lytte til den lille kunstferdige Sanger, medens den sløitede den ene Melodi efter den anden. Saaledes sad jeg ganske fordybt i denne for mig nye Underholdning, da Helgesen kom tilbage med sit Dindlingsdyr, en langhaaret, stærkbygget, ensfarvet Kastaniebrun Høns hund.... Jeg gav mig imidlertid ikke Tid til at ofre Hunden synderlig Opmærksomhed, førend jeg havde fortalt Helgesen min Skuffelse med Dompapen, hvorover han ret syntes at more sig. "Ja", sagde han, "jeg har haft flere slike Dompapen. Jeg morer mig ofte, naar jeg er alene, med at sidde og høre

paa dem. Denne her er ret slink, men jeg havde en, før jeg fik denne, der var endnu slinkere. Det var en hel Komponist, foruden at den efterlignede næsten alle de Lyd, den hørte. Det gjorde mig virkelig ondt, da jeg mistede den."

Den berømte Fysiognomist Lavater skal engang i en Postvogn have truffet sammen med en Passager, hvis behagelige og godmodige Ansigtstræk tiltalte ham i ualmindelig Grad. For nu at give sin Rejsefælle en Prøve paa sin Kunst, at tyde Ansigter, spurgte han pludselig den Fremmede efter hans "Fjord", men denne svarede ganske forbløffet, at han ikke var Fyrde. "Ikke Fyrde i sædvanlig Forstand", vedblev Lavater med et selvtilfreds Smil, "men en Fyrde i Herrens Tjeneste ligesom jeg selv. Den fromme Forretning at vinde Sjæle og forberede dem for det evige Liv, har trykket det guddommelige Segl paa Deres Haande. De er Præst." — Man tænke sig Fysiognomistens forbløffede Ansigt, da han maatte høre, at hans Rejsefælle var — Skarpretter.

Verdens næstførste Stib bygges for Tiden i Liverpool, hvis det ikke allerede er færdigt. Det er et Skrue-dampstib, der er 440 Fod langt, 44 Fod bredt og 33 Fod dybtgaende. Drengigheden beregnes til 10 Millioner Skaalpund. Det er bestemt til at gaa som Paketbaad mellem England og Amerika.

Indhold: Ved Gennezareths Sv. Af Chr. Richardt.—Tre Sulekastener. Efter Lydsk af N. W.—Senere Reiser gjennem Colorado-Plataneets Kløfter.—Hans Egede. Et Livsbillede fra den norske Kirke.—Jane Grey, Dronningen i ni Dage. Et Blad af Englands Historie.—Blandinger—Nyt og Sammelt.